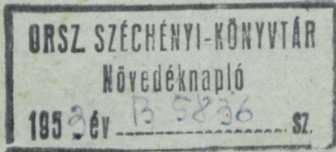

Izabó Lajos

L. Izabó K.: Rull K I. 664. szám

(Teljes.)

Apostag Január 11. 1873

Belintetes Janár úr.

Az idemellélt könyveket kérem fogadja el új és ajándé-
kúl a K. K. helyi lyceum részére.

Az hírem a munkáshoz unicum, en legalább
nem említem hogy isodalmilag említetnek; ami
pedig lehetetlen volna, ha a munka ismertetés avagy
esetileg is, hírem a 17 szírad első felében kisebb
művet is figyelemre méltóbbak. Kérem
"Birtoklándó" belágy urat a tárgyban véleményes
majd ellen tudatni.

Az a hőmönfont magyaros szöveg, avas ide-
zet, főleg a 101 dít lapon találtató vereset
könyvmenete bizonyos figyelemre méltó, ugyan
könyvmenet is hogy a vereset néhány szöveg
feltalálható halott írásos könyvünk nemely
hiadásában is.

En a műkös, több más ritka régi könyvvel
együtt egy különre egyen által jutottam, -

ent hegliden was illoluer tejer urnat hevtak.
senki sem tudta, várművés helyét, multját, vallását
talán meg keresztnevet sem. Ezenemmel több 100
kötetnyi, főleg klasszikussal bővelkedő könyvtára,
volt s noha gyakran éherelt, töltörön léte-
decára was egy kötetet sem volt hajlandó ad-
adni, vigye éreke hálála közeledését vármű-
vésbe bocsátotta, sly feltétellel hogy az ára nére-
aromat kifeutendő, de a könyvtár was holtak-
szálljra bitoromba. Itton könyvtárból való em-
ecore is.

Mindenresem esedérem, méltortavél a mé-
lyen tisztelt tanári-hetítetnek s csoklyáján
dírot mint a t. t. halasi ly cum egyik volt növe-
dési halajának is változhatatlan jó emléke-
tenek jelét fagadni el.

A legmélyebb tisztelttel lévén

A tisztelt Igazgatótanács urak aláíratos helyén
Katalajó
apostoli ref. lelkész

17-1-13

100

100

Erz. jang. M.
1873
irg. b. 234.

is végig olv
es nyers / 10²⁴. hi belöle
rombat

656

lban

majo

teft

Car

riara

lenber

teri i

lamin

teregemet

Elj. jany. M.

1873

ir. b. 234.

L.

is régig olv
a nevezet (1029. hi. belöle
hogy ezt a kiadást (1626)
Az újabb kiadásokban
~~1626~~ a legregibb az en tudomásom
Kolozsvár. 1701. Sr. József
Herceg és Kéz Mariára
vagyunk hagyva; ellenben
a mi ebben az eredeti is
A könyvet valamin

ezésem

Erz. Jan. 14.

1873

irz. b. 234.

L.

rána a Lyceum könyvtárában,
ra megtartani, ellenkező esetben
kivésen fogadni.

zinsébb sifselel maradok

h

Lekezeletessége
Károly Károly

Legszivesen

is végig olv
is hi belöle
feszéshet.

meg nem volt Bizonyos
annak framáke a hal
maga részére nagyobb
A legös mai nap

A t. tanár Urnak
Jméltve
ly vizsont
általam
írtat és
terezem

Erő. jany. 14.

1873

ir. h. 234.

L.

rána a Lyceum könyvtárában,
ra megfaragva "megnata" azaz nyem
kivésen f. legelőnek tartatjuk.
több A. melyek közül ~~az~~
az József falusi Kis Műhely,
erd. Múzeumban), a k.
is cash. énekek hi
végül van olyan toldalek
iadaiban hiányzik.
+ én, úgy jmore Sándor
is

Kolozsvár. 1873. márt. 13.

Tisztelt tanár Úr!

Legszívesebb höfönetem mellett küldöm vissza a Fintin „
nabulum tripudiansium” pozsonyi 1636-diki
kiadását, mely előttem valaminthogy előttem
mindentig ismeretlen volt.

Az Ön leveléből én azt gondoltam, hogy a könyv
csimlapja csak pótolva van kézirattal, és azért ki-
vettem el azt a példányt, hogy a nyomtata's korát
meghatározhassam, azonban örömmel láttam, hogy
a példány teljesen ép.

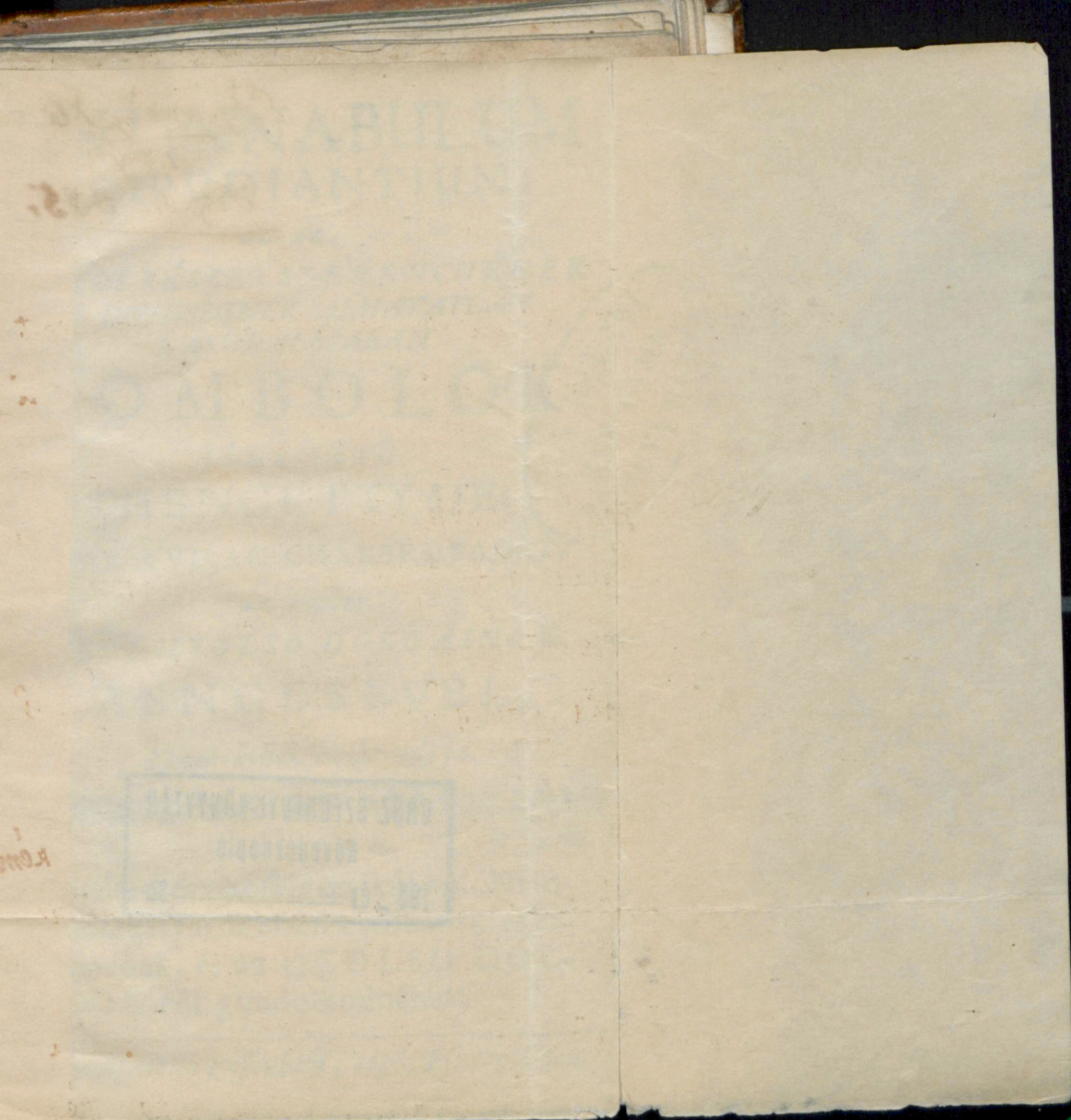
Mintán az auctor (a végső verselben, melyek
az újabb kiadásokban hiányoznak) az iratás idejét
1636. márt. 13. d. k.

is régig olvastuk, s ő hűlőnösen jegyeztetett
is hi belőle némi régi magyar próbat és hi.
főzésekhet.

Bizonyosan mondhatom, hogy ez a könyv
veszke a halasi ref. lyceum könyvtárának
legnagyobb irthasága, melyet tudomásunk fe.
rint mai napig egyetlen példánynak tartha.
unk.)

Ismételve hűzönvén a fűves hűzést, némi
csékely vizsorgásul ide mellékelve hűdöm
az általam fűdehett csékely Ollevéltár
I. hűzet és tavaly tartott 2 akadémiái
irtekezésemek. Műhűzésekét ezeket. ha még

Ély. máj. 16
1873
irj. sz. 335.

ORSZ. SZÉCHÉNYI-KÖNYVTÁR
Növedéknapló
1953 év BS836 SZ.

TINTINNABULUM TRIPUDIANTIUM:

AZ-AZ,

A'FÖLDI RÉSZEG SZERENCHÉNEK
ES DICHŐSEGNEK ALHATATLAN
LAKODALMABAN

TOMBOLOK

JÓRA-INTŐ

CHENGETTYŰJE.

MELY A'VILAG CHALARDSAGAT,

az Ember

NEGT UTOLSO DOLGAINAK

ZENGESÉVEL,

Kinek-kinek eleibe-adgya.

Deut. 32. v. 29.

Tanáts- és okosság-nélkül-való Nem-
zettség: vaj ha eszesek volnának, és ér-
tenének, és az UTOLSO DOL-
GOK-ról gondolkodnának.

Nyomtatták Pofonban, 1636. Esztendőben.

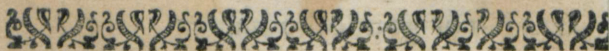
*Ut tibi mors felix contingat, vivere disce:
Ut felix possis vivere, disce mori.*

Seneca, de Brevitate Vitæ.

TEllyes életében kell embernek élni tanulni; és, a'minn talám leginkább chudálkozhatol, egész életében kell embernek halni tanulni.

*Christe, mori nolo, sed vivere. vivere querit,
Christe, tuo quisquis querit amore mori.*

AZ KRISTUS KERESZTES
Zászlója-alatt vitézkedő Nagy-
Szombati Társasághoz.

Zokás volt a Régi Romiak-nál,
* hogy, midőn valamely az ő Had-
viselői-közzül, a' Romai névnek
valamely ellenfégén, a' Romai
Vitézek vére-ontása-nélkül, dia-
dalmat vehetett; egy csudálatos,
nevezetes, és minden földi dichőséggel teljes
pompával vitetett-bé a' Romai Capitolium-nevű
nemes és bőcbülletes Várba: de azért annak, a'
dichőségben nem inémü-képpen el-merült hatalmas
Vitéznek, győzedelmes Szekerére, egy CHEN-
GETTY ŰT szoktanak volt függeszteni. Mellyel
azt a' dichőségben-lévő győzedelmes Vitézt akar-
ták inteni; hogy, magát észébe vévén, e' Világi
szerenckének és dichőségnek, fék- és zabola-nél-
kül-járó, chalárd, és délczeg lovától, valami-
képpen el ne hadná magát ragadtatni. Mert,
noha most illy dichőségben és méltóságban vitet-
nek-

nek-bé a'Romai néptől: mindazonáltal, ha magára nem vigyázna, még arra juthatna, hogy, a'Romai szokás-szerént, CHENGETTYŰ költtétvén nyakára, meg-ostoroztatnék, és a'büntetésnek helyére nagy gyalázzattal ki-vitettetnék. Látván azért én-is az én Nemzetemnek, e' Világi dichőségnek, és az el-múlando földi dolgoknak keresésében való nagy és szorgalmatos foglalatosságát; annak a'CHENGETTYŰNEK tisztit vévén magamra, és a'Szent Lélek^b mű-belyében vőtt ZENGESSEL akarván e' Világnak cbalárd és alhatatlan szerelmének tekéltlenységét eleibetenni, ezt a'néhány Magyar szóval-folyó Verseket, az Ember Négy Utolsó dolgairól szerzém össze: alitván azt, hogy talám használhatnék annyit vélek azok-előtt, a'kik a'Világosságnak idején, az Igazságnak útát meg-ismérték; menyt a'setét ségben-tapogató Pogányok-előtt használt a' dichőségnek Szekerére függesztetett CHENGETTYŰ. Mellyeket akarván valaki szárnya-alá ajánlani, senki én-nékem alkalmatós nem találtaték, mint TE, Nemes és Tisztelendő, a'KRISTUS KERESZTES ZASZLÓJA-ALATT VITEZKEDŐ,

DÖ, NAGY-SZOMBATI CONGREGATIO;
kinck én, mint tagja, valamivel tartozom-is.
Azért, e' kis ügyeket vedd jó néven; melly-ál-
tal, a' mi hivatalunk-szerént, talám valakit üd-
vöské keresefére fel-ébreztetünk. Amen.

Ugyan-azon Szent Kereszt Társa-
ságából-való Egy Lelki Vi-
tézlő.

A Z V I L A G I S Z E-
 R E T E T N E K, I S T E N I S Z E-
 R E T E T E L L E N S E G E N E K P I-
 ronkodása, a' N E G Y U t ó l s o d o l g o k n a k
 e l m é l k e d é s e - á l t a l n y i l a t k ö z -
 t a t i k - k i .

E L S Ő R É S Z E .

A' H A L A L R O L .

§. I. *Mely chalárd legyen e' Világ.*

I t h a l á s s u t á n n a m , t e o r c z á t -
 l a n V i l á g ?
 H a t u d o m , h o g y m i n d e n d o l -
 g o d c h a k á l n o k s á g .
 T ö b s z ö r , h i d g y e d , r e á m l á b a d
 s o h a n e m h á g ;
 M é r g e s f o g a d t ö b b é n e m s z a g g a t , é s n e m r á g .
 M á s u t á r ú l d C z i g á n y , h á t b é n n a l o v a d a t :
 M e r t i t t n e m t a l á l o d m o s t f e l v á s á r o d a t .

Hízél-

Hízelkedésedből értem szándéko-dat.

Ally-tovább, hogy alám ne-öntsed forródat.

Mert, mint a' Vadásznak nádból chinált
sípja,

Mellyel a'madarat ^c lép-veffőre hítja:

A' képpen hiteget mindent szódnak hangja.

De vak, hátad-megett ki veffőd nem láttya.

Kinchet ^d hánnya nyelved, chak hogy meg-
foghatna.

De nem olyan tejes, a'mint rív a' Charna;

Alám áfott vermet keményen takarna:

De itt ki nem foghat; bár másfute kaszálna.'

Nem szoktā kováchtól pénzen szenet veñi;

Sem délben lámpásnál léppel madarászni:

A' dolog a'mint lött, úgy szoktam beszélni;

Soha machkát fákban nem tudtam árúlni.

Tudd-e, hogy még fogam sem fakadott va-

Még a' póla-kötél-alatt fírok vala, (la,

Tekéltlenféged mikor mellém álla,

És sok ígérettel hozzája kapchola?

Rám chalárd fűrt fejed ^e mind addig dúl-

Míglén bogár-után vak szemem indúla, (fúla,

A 4

Min^c

Mint egy álom-borról fejem meg-zajdúla ;
 'S füstös Zászlód-után bolondúl rándúla.

De mielőt hogy szívem eszére fordúla ;
 Mint szélről hányatott tenger , meg-búsúla ,
 'S még a' vér-is bennem ugyan fel-posdúla :
 Mert miattad orcám sokszor meg-pírúla.

Chalárd vagy, az Úrtól fmiólta el-szöktél,
 'S szekere-farkára az Ördögnek ültél :
 Mert, ha ki nyelvére egy kis mézet kentél,
 Míg bé-nyelte, addig hátára-is pöktél.

Sír még Ifjúságom keserves elmével,
 Mert meg-chalván szemem pilulád fényével,
 Épségét meg-rontád gyomromnak, bélével ;
 Addig* adál bűdös húst fel a' jó lévvél.

Elmémet e' dolog még most-is bolygattya,
 Az-okáért nem lélek kedvemnek baráttya,
 A' számat merre egyszer h meg-égette kása,
 'S még a' tarhóját-is már velem fújtattya.

De meg-ládd, ez-után résen-lészen fűlem ;
 Nē jádzol már többé, bár ne fély, én-velem.
 Minden álnokságod nyilván ki-beízéllem ;
 'S a' mit el-ragadtál, töled vívsa-perlem.

Az-

* Ifsai. 14. 13. * Genes. 3. 4. h Genes. 3. 23.

Az-okáért czélom lész en' *Versék*-be,
 Hogy a' *Magyar* népek vehessék észekbe,
 Miként tündér Világ port hányon szemekbe,
 A' kiket meg-chalhar; 's térjenek mennyekbe.

§. 2. *Hogy Embernek nem kell e' Világhoz
 ragaszkodni.*

Mit bízol, oh Ember, veszendő bíborhoz?
 'S szalárd reménységgel nagyfok pompáid-
 Egy-kevés sárgával tündöklő agyaghoz? (hoz?
 Így kell-e szívedetⁱ kötnöd az álomhoz?

Még a' dajka-teje ajakán folydogal (roggal,
 Chech-szopó gyermeknek; 's már Világ,^k ho-
 Mint egy Vadász, úgy jár utána, 's madzaggal;
 Biztatván Szüléit kinches Urasággal.

De, ha ki rá vigyáz ugyan valóssággal, (gal:
 Meg-láttya,^l hogy csak jár színes hazugság-
 Almához kapdoztat kemény fáratlással,
Tantalus módgyára, 's meg-ól szomjúsággal.

Mely hirtelenséggel mert el-ragadtatnak
 Áffú fa-levelek,^m 's széllel hanyattatnak;
 És mint apró polyvákⁿ fel sem taláztatnak,

A s

Kemény

ⁱ Ps. 72. 20. ^k Eccles. 9. 12. ^l Ps. 61. 10. ^m Job. 13. 25. ⁿ Matt. 3. 12.

Kemény tavasz-szelek midőn viaskodnak:

Olly nagy gyorsasággal öröme Világnak,
Nagy fris reménfége uralkodásának,
'S minden ékefsége kinches tár-házának,
Egy szem-pillantásban ° semmivé változnak.

Mint a' meg-hervadott * rósák melegségtől,
Vagy gyenge violák ártalmas 9 esőktől,
Kedves liliomok kemény vad üdöktől
Meg szoktak fosztatni minden szépségöktől:

Világ-fzeretöi a'ként örömöktől,
Aranytól, ezüsstől, és a' szép termettől,
Uraság-ígérő ° hamis reménfégtől
Szoktak meg-fosztatni, 's minden dichőfégtől.

Inkább hidgy fel-zendült teger habjainak,
Hét-fzer törbe-esett mezők rókáinak,
Es a' vadonn-erdők mérges kígyóinak,
Hogy-sem e' Világnak chalárd javainak.

Inkább hidgy meg-dühözt ebek fogainak,
Párducz-tejen tartott kőlykök ajakinak,
'S havason-ordító erdők farkasainak,
Hogy-sem a' meg-romlott test adományinak.

Inkább hidgy oroszlány sívo kőlykeinek,
Vagy

° Job. 20. 5. * 1. Pet. 1. 24. 9 Psal. 102. 25. ° Genes. 3. 5.

Vagy az *Aspis*-kígyók mérges szemeinek,
Es a' meg-éhezett fások kőremeinek,
Hogy-sem-mint e' Világ hízelkedésinek.

Mit sietſz nyomorúlt, földi Uraſágra,
Nem ládd-e e' Világ hogy viſzen chüſſágra;
El-rántván a' gyéként telepít ſzalmára;
Midőn nem-is vélnéd, ajtót nyit halálra?

Hogy merſz te ígérni nagy hoſſú életet,
Chalárdúl biztatván romlott természet?
Nem ládd-e, melly ſokan okádgyák lelkeket,
Akarván újonnan venni lélekzetet?

Némelly még Világra nem-is ſzülettetett,
E' Világi jókban ſem réſzeſülhetett;
Még Anya-méhében veſzett rekeſztetett,
'S immár a' Halálnak prédául vettetett.

Mit bízol Erődhöz? Tekintſd a' kőveket,
Miként le-húllanak morſánként, 's hegyeket!
Es a' meg-rothadott cher-fa törſfőkőket,
Egy kevés eſőtől, 's ſzélctől ſenyvedteket!

Nézzed, kérlek, dolgát Márvány-kő he-
gyeknek,
Egy-keves eczettől mi-képpen törtetnek!
Tekintſd-meg-mi-módō tűztől eméſztetnek
Nagy

Nagy roppát várasok, 's tornyok-is le-dölnék!

Mi lehet erősebb, kérlek, a' Gyémántnál, 's
Kinn sem tűz, sem pöröly nem fog a' kovách-
Mellyet mindazáltal, ha igen akarnál, (nál?
Egy-kevés kos-vérrel ízenként ronthatnál.

Mi lehet erősebb a' vad Elefántnál?
Melynek hátán, 'erős Kastélyt hogy ha látnál,
'S jeles Vitézeket benne fajdítanál,
Talám ijedtedben még szólni sem tudnál.

De fő-képpen akkor, mikoron találnál
Egy-kis egeretskét Elefánt orránál;
Kinek szaga-miatt, Elefántot v' látnál
Le-dölni, 's meg-halni: akkor mit mondanál?

Jaj szegény! mit számlál's nagy fok esztendőket?

Egy szem-pillantásban el-had's mindeneket.
Mit hányod Ősödet, 's nagy Nemzetiségedet?
A' Halál eggy pontban el-rántya ezeket.

Mit hányod kinchedet, 's nagy fok Jószág-
Nem látod-e kemény Itélő-bírádat? (dat?
A' ki el nem vészi kinched 's aranyadat;
'Stalám ma Pokolban éfszed vachorádat.

Mit

* Plin. l. 37. c. 4. † 1. Mach. 6. Alb. Mag. li. 22. v Plin. l. 8. c. 10.

Mit fenyed *Fringyia's Dömöczki* fegyvered?
 Véled-e hol leszen ma néked ebéded?
 Talám Sasok íbbák véred ma meg néked,
 Es *Plúto* vendége leszen szegény Lelked.

§. 3. *Hogy a' Magas dolgok, és nagy Uraságok,
 a' veszedelemhez igen közel; az Alatsón dol-
 gok pedig, fölötté nagy bátorság-
 ban legyenek.*

A' Kik fenn-heaznak, eséstül féllyenek,
 Es a' magas helyen korán le-üllyenek:
 Mert ha fejök el kezd szédülni, 's késődnék,
 Félő, nyakra-főre alá ne jöjenek.

Bátrabban tántorgasz mindenkor a' téren;
 Még chak a' botlás-is félelmes a' hegyen;
 Nagyot esel, meg-hidd; ne jádzálsz a' hegyen:
 Ritkábban, 's lágyabban esel-el a' téren.

A' meny-kő-is inkább űti a' tornyokat,
 Hogy sem-mint a' fással-főd őtt kalibákat:
 Isten-is le-nyomja a' fel-fuvalkodtakat:
 De fel-magasztallya a' meg-aláztakat.

Nagy magas fenyű-fák szél-vészkor le-dől-
 nek: Bo.

Boroſtyán-fák abban ſemít nem éreznek.
 Erős Cher-fa-tőkék ſzútól meg-éretnek :
 Lágy fenyű-gerendák inkább dichéternek.

Zúr-zavar-is ſzoktra ki-ontani mérgét
 Inkább a' Hegyeken ; 's minden dűhőſségét ;
 Chak hallod a' völgyben zörgő keménylégét :
 Dichéred a' völgynek nyájas chendőſségét.

A' ſebes vad Szelek midőn erdőt járják ;
 Gyenge nyír-veffőket keményen ingattyák :
 Noha meg-hajolnak, helyőket meg-állják ;
 Szelek dűhőſségét a'képpen chűfollják.

Ninchenek irégyid ? Hágj Tifzt-viſelésre.
 Ninchen ellenſéged ? Tégy ſzert Nemefségre.
 Ninchen búban fejed ? Siefſ Dichőſégre. (re.
 Ninch élethez kedved ? Menny Fejedelmſég-

Hányan Király-ſzékből eſtek a' Ször-fákba ?
Belifarius-ból, egy ſzem-pillantásba
 Köldűſſá léff, 's eſel nagy nyomorúſágba,
 A' vagy ellenſéged kemény Rabſágába :

El-vonſzák a' Tifztet egy ſem-pillantásbã ;
 Meg-égnek Jóſzágid egy gonofz órában ;
 Egy ſzóért kettőért, eſel gyanóſágban ,
 'S Fejedelemségből örök gyalázatban.

Mint a' szép violát a' hideg y meg-süti;
 'S gyenge fák-levelét a' szél ² el-terjeszti,
 A' vagy a'ffú polyvát földön el-széllezti,
 A' jég-eső nádat ide 's tova veti:

A' ként e' Világnak minden dichősege
 El-múlik, 's semmivé lesz en ékessége.
 'S mint a' jégremettségűt Nap-hévsége
 El-törli: szintén úgy vész-el reménsege.

Ezt halván, oh Ember, serkenny-fel álmod-
 Térj-meg Istenedhez a' fok gonofságból: (ból;
 Szabadítsd-meg lelked Pokol rabfágából,
 'S váltsd-meg bűneidet * fok takarmányidból.

Örök kárhozator, 's örök bóldogfágot;
 Örök bosszúságot, 's örök vígaságot;
 Örök gyalázator, 's örök Uraságot
 Elmédben forgatván, 's a' több Végfő dolgot.

§. 4. *Hogy minden, a' mit e' Világ nagyra böcbüll,
 csak hamar semmivé lesz en.*

MIt fiető tengeren Országokat venni,
 'S a' rékozló Világ javain kapdosni?
 Né ládd-e, mint álom hogy el szoktak múlni,
 'S mint

'S mint hamu szél-vészbe mind semmivé lenni?

Oh meg-tibolyodott ember szeréchéddel,
Mit bízol Aranyhoz, 's Testtel dicheckedel?
Királyi-pálczáddal miért kevélykedel,
Es csak egy szóra-is mingyárt berzenkedel?

Nem-de né egy módon világra jöttünk-e?
Nem-de né egy módon bismér meg-halúk-e?
Nem-de nem egy-féle testben születünk-e?
Nem-de mind Istentől lelkeket vöttünk-e?

Mit pököd hát, Ember, markodat illy
fennyen,

Ki még azt sem tudod órád meddig mennyen?
Azt tudod-e, dolgod léfzen hogy oly kűnyen,
Es Lelked e' földön mind örökké éllyen?

Hol most *Antiokus*^c Királynak haragja?
A' vagy *Senniakerib* a vér-szopó zászlója?
Hol vagyon káromló *Rabsaces*-nek szája;
Nyelve *Nicanor*-nak; e' és chalárd jobb-karja?
Hol *Sául*, *Jonathás*; *Sidók* ékessége?
Hol *Abner*, *Amasa*, hadak dichősége?
Egy szem-pillantásban minden díszessége

Le-

^b 2. Reg. 14. 14. ^c 2. Mach. 9. 4. ^d 2. Reg. 18. 28.

^e 2. Mach. 15. 33.

Le-romlik Világnak, †'s álnok fényessége.

Híres vendégfége hol most * *Affverus*-nak ;
 Vagy fel-fuvalkodott beszéde *Amán*-nak :
 Aranyas étele hol vagyon *Midás*-nak :
 A' vagy birodalma *Vespásianus*-nak ?

Hol vagyon *Salamon* Király "okofsága ?
Dálila Sámson-nak " kedvelt bolondsága ?
 Vagy a' *Gaál* † esztelen ifjú bátorsága ?
 'S *Xerxes* véghetetlen nagy hatalma sága ?

Hol *Orígenes*-nek most gazdag elméje ;
 'S *Salmonèus* " Királynak ki-gődolt menyköje ?
 Hol *Demosthenes*-nek elmés okos feje,
 'S *Plátó* mézzel-folyó " nyelvének ereje ?

Hol *Apiczius*-nak fok-féle tál-étke ?
 Es *Fenicopterus*-nyelvel hizlalt lelke ?
Æsopus Királynak myrrhás Király-széke ?
 Hol *Alcibiades*, 's *Torquátus* terjéke ?

Hol kemény *Hannibál* fok győzedelmével ?
 Világ-bíró *Sándor Persák*-nak kinchével ;
 Az egész Világnak hobbával szélével
 Ki bé nem telheték, 's föld-kerekfégével ?

B

Hol

† Ifai. 40. 7. * Esth. 1. 3. " 3. Reg. 10. 4. " Iudic. 16. 6. † Iudic. 9. 28. .: Virg. lib. 6. * Plin. l. 10. c. 48.

Hol vagyon *Póppa* * friss temetésével,
 Ki barmát rakarta arany-velenczével?
 Hol most *Cleópatra* " gazdag ételével, (vel?
 'S óltván szomjúfágát gyöngyből-chinált lév-

Hol vagyon *Attila* " Istennek ostora?
 'S *Chábá*-nak ‡ meg-dühözt végetlen tábora?
 Hol a' viéka-vonyó *Aladár* sátora?
 Vagy a' szám-ki-vetett *Salamon* Udvara?

Hol most *Mátyás* Király " erős dandárral;
 A' ki csak nem követ vetett Nagy *Sándor*-ral?
 Hol *Hunyadi János* † vitéz Hadaival?
 Vagy *Báthori Sigmond*^f szerenchés táborral?

Hol a' több régi, fok, és nagy Urafságok,
 Fejedelemségek, és *Kapitányság*-ok,
 Herczegek, Hadnagyok, és Tiszt-tartófságok?
 Egy sem-pillantásban el-múltak s hiúságok.

Mint vízi-buborék ^a ezek el-múltanak;
 Mint mezei virág ^b mind el-hervadtanak;
 Mint kéményből jött füst ^c mind el-oszlotta-
 Mert ninché álladó marhája ^d Világnak. (nak:

Most lásd azért Ember, hogy-ha vagyon
 eszed, Mi-

* Plin. l. 33. c. 11. " Pl. l. 9. c. 35. " Bőf. dec. 1. l. 4. ‡ Id. de. 1. l. 7. .:
 Bőf. dec. 1. l. 1. Dec. 3. l. 10. cir. fin. † De. 3. l. 5. ^f Istv. l. 29. hist. pag.
 676. 672. s Job. 20. 5. ^a If. 4. 7. ^b Ps. 102. 15. ^c Ps. 101. 4. ^d Ecl. 2. 26.

Miként Istenednek tetsék te-életed:

Mert halál torkából, sem régi Nemzeted,
Sem kinched, jószágod, sem Nemes leveled,

Sem bölch tudományod, sem szép tekinté-
Sem nagy Urafságod, 's okos eszezséged, (ted,
Semmi-némű földi "véres epeféged (gyed.
Ki nem vésznek: meg-halék" bizonyal el-hid-

Chak az egy Jószágos-chelekedet, vehet
Félelmet el rólad, † és öröme vihet;
Kárhozat- 's üdvösség-közt * igazat tehet;
Meg-mentvén Pokoltól †, Menybe helyhez-
rethet.

Azért, hogy-ha vagyon üdvösségre gödöd,
Vagy észel, vagy iszol, e'CHÉGETTYŰT hallod;
Jártodban költödben ezt el nem mulatod *;
'S e'Négy dolgot gyakran elmédben forga-
rod:

Tudni-illik; Egyszer hogy meg kellyen-
hálnod:

Kemény Ítéletre ottan kell állanod: (nod:
Hogy-ha szentül éltél, Meny-országba hág-
De ha bűnben halék-meg; Pokolra szállanod.

B 2

§. 5. Sok

"Eccls. 9.4. "Hebr. 9.27. †Tob. 12. 12. "Dan. 4. 24.

† Luc. 11. 41. * Eccli. 7. 40.

§. 5. Sok Uraknak, és hatalmas Királyoknak nyomorúlt példájával, intetünk a' Tisztetség-kívánásnak meg-útá-lására.

Hallád-e, te chalárd szem-fény-vesztő Világ,

Mondhad-sza-meg nékem; Hány-féle Uraság
Állott eddig helyén, a' vagy melly Királyság?
Vaj 's kire nem szállot földi nyomorúság?

Hol Rémus, Rómulus, Focas, Aléxius?

Hol Títus Tátius, Tullus Hostilius?

Vagy Ancus Martius, Sėjánuş, Márius?

Priscus, Hercúleus, és Drúşus, Manlius?

Hol Cáo, Régulus, Carbo, Licinius?

Sylvánuş, Léntulus, Massa, Parthénius?

Ruffinus, Cassius, Brútus, Antónius?

Gallus, Copronymus, Sextus Tarquinius?

Hol Probus, Stílico, Constans, Sertorius?

Quintillus, Dídymus, Zéno, Demétrius?

Macrinus, Commodus, Celsus, Valerius?

Achilles, Vítiges, Pyrrhus, Tiberius?

Hol Brocas, Fócion, Díon, Isácius?

Avitus, Dátamis, Hector, Aétius?

Thesëus, Pausanias, Glycas, Decentius?

Lucullus, Lepidus, Lysander, Lucius?

Hol Péter, és Aba, vér-ontó Királyink?

Hol Venczel, és Otto, rövid Koronásink?

Hol Kis Károly, 's több illy idétlen Vezérink,

'Serő-hatalommal országoló Vajdáink?

Illyen szép éketség vagyon Királyságban,

Ezüstben, Aranyban, és nagy Uraságban:

Ki dichekedhernék efféle hiúságban,

Melly még nevünket-is téfzi *fabulá*-ban?

Kinches gazdagoknak, 's hatalmasUraknak

Leg-kevesebb részök chendef halált látnak:

Nagyobb részök szörnyű halállal fojtnak;

Kiket fegyver nem bánt; vagy búval meg-

halnak;

Vagy hosszú kínokkal világból ki-múlnak:

Kólika 's kőszvéntől ugyan meg-fojnyadnak:

Még élnek, 's immáran dögge változtanak,

Kik régen nagy vígan földön lakoztanak.

Mit gondolsz, oh Ember, midőn kevélyke-
del?

A' méregről, 's törőről hogy nem elmélkedel?

Ki tudgya, mely bokrot festesz-meg véreddel,

Sokak gyűlölségét gerjesztvén híreddel.

Tisztesség-kivánás gyújtya-e szívedet?

Pokol-kínnya jege óltsa-meg tűzedet.

Földi gyönyörűség izgattya testedet?

Pokol-tűze lángja rettentően tégedet.

Furdallya-e gyakran Gazdagság elmédet?

Pokol-béli Jaj-szó töltse-bé füledet.

Máson tanúilly, kérlek; nyisd-fel szemeidet:

'S a'míg űdöd vagy on'', jobbítsd életedet.

Királyi pálczával a'ki dichekedel,

És régi füst-fogta Nemes leveleddel,

Híres nevezetes fő Nemzetiségeddel,

Tekints a'bűnőkre, kikkel terheltetel.

Kik dob-szó, tróbita, 's hadi-ferfámokban†,

Aranyas fegyverben, 's erős Kastélyokban,

Vagy Fejedelmeknek hatalmatságában

Bíznak, 's Jobbágyoknak nagy sokaságában,

Istent hátra hagyván: esnek haragjába;

Szálnak be nagy sűrűn Pokolnak torkába.

Te azért, szívednek szép tisztaságában

Bízzál, 's Istenednek irgalmatságában.

Gondold-meg, a'bárfony melly hamar rot-
hadgyon;

Dichő-

Dichőség, szép termet miként alább szálljon;
Még a' Cházfárság-is gyakran tántorogjon,
Semmi e' Világon sokáig ne álljon †. (ted,

Azért, hogy-ha egyszer lelkedet el-vesz-
'S kevés dichőségért Kárhozatba ejted:
Ne véld bár, hogy soha meg-aludgyék tüzed*,
A' vagy meg-fáradgyon szived-rágó férged.

§. 6. *Hogy Embernek élete meg-jobbítását, nem
kel balála örájára hadni.*

Mit sietű, oh Halál, kemény kaszás kézzel;
Tedd-le egyszer Íjad; mertűű a' tegezzel?
Tellyél-bé immáran; ne chak mind éhezzel:
Mit rongálű bennünket tüzzel, vassal, vízzel?

E'képpen beszélnék fokban a' Halállal:
De semmit nem gondol Halál a' Királllyal,
Világi pompával, és nagy Urasággal,
Temérdek sok kinchel, ezűűtel, arannyal.

Mit fűtű a' Kő-várba? Nem jő ez álgyúval:
Ostrom-nélkül hág-bé horgas kaszájával:
'S még chak szólni sem hágy sokaknak, azon-
El-rántya a' leplet, 's meg-őli nyilával. (nal

B 4

Nem

Né kedvez Anyáknak, sem kedves fiaknak,
 Sem a' Királyságra-menendő magvaknak,
 Sem meg-röpörödött, sem kendős orczáknak:
 Mind egy mértékkel mér köldűsnak 's Király-
 nak.

Ki nem iszonyodnék látván mind ezeket?
 Miként vér a' földhöz minden nemzeteket
 A' Halál, 's tapodgya a' Chászár fejeket;
 Kígyókkal, békákkal rágatván testeket!

Oh meg-nyomorodott Világnak fiai,
 Mit tartotok titeket a' földnek javai?
 Miért nem ébresztnek-fel Pokolnak kínnyai,
 'S szüntelen fülünkben harfogó lángjai?

Mit használ sokáig e' Világon élni,
 Szébnél szebb Fiakat 's Lyánokat nevelni,
 'S harmad ízig azok örömet szemlélni,
 Hogy-ha Égi jókban nem fog részeseülni?

Hasonló ez élet "téli Verő-fényhez,
 Vízi-buborékhoz, és Kristály üveghez,
 Szalma tűz lángjához, 's romládó cheréphez,
 Estveli árnyékhoz, egy-napi vendéghez.

Tekintsd jól meg, kérlek, gyűrűs újaidat,

Gyön-

Gyöngyös füleidet, függős homlokodat,
Ezüsttel ővedzett keskeny derekadat,
'S arany-lánczal terhelt tündöklő nyakadat:

Ne-talám ez éjjel meg-hágja házadat
A' Halál, 's hirtelen meg-mettfő torkodat:
Kinek hagyod, kérlek, sok takarmányodat?
Fő-ként, ha Pokolban írták szállásodat?

Gondold-meg, oh Ember, vesztett állapa-
Halálod oráján, mikor immár torkod (tord
Őszve-száradt, 's régen meg-állott szózatod:
Isten légy irgalmas; még azt sem mondhatod.

Hol lészén akkoron régi gondolatod,
Midőn, élfe, vagy nē, még azt sē tudhatod?
Most kellene azért ezt jól meg-gondolnod:
'S úgy lehetne akkor erős bizodalmod.

Mert, a' mint példában igazán mondatik,
A' ki nyárban nem gyűjt, az télbē bánkodik ‡:
A' Paripa-is nem akkor hizlaltatik,
Mikor űckőzetre trombita fújtatik.

Most, míg egészségben vagy, sok jót mivel-
hetfő,
Kikkel rút bűnöket rólad el-törölhetfő:

B 5

Istent-

Istent-is kűnyebben most meg-engesztelhetſ;
Még mást-is Pokoltól, ha akarſ, meg-ment-
hetſ.

De ha a' Betegség reád kezd szállani,
'S kűlőmb-kűlőmb kinnal téged ostromlani:
Nem tudom, mi jóban tudhatod foglalni
Magad akkor, midőn kinnal fogſ harczolni.

Azért mostá térj-meg, a' míg időd: vagyon;
És lelkeddel tégy jól, míg a' Nap feñ vagyont:
A' míg egészséged, 's erőd helyén vagyon,
Istenes dolgokról kezed meg ne állyon*.

S. 7. *A' Testből ki-ment Léleknek intése.*

OH tí, kik a' Nap-fényt még meg nem ún-
tátok,

'S vidám szemetőket még bé nem hűntátok;
Az én intésemet, kérlek, halgassátok;
Értelmét azoknak jól meg-fontollyátok.

Mert ím, a'kit tegnap Népek böcsűllőttek,
Es nagy távúl-földön Urak kőszöntőttek,
Előttem, 's utánnam Szolgák sereglőttek,
'S mint az Anya-méhet a'raj, kőrnnyűl-vőttek:

Most

Most még csak az finchen ki engem biztat-
son,

'S az idegen földön útakat mutasson :
Ninchen, el-fáradtat a' ki meg-nyugasson,
A' vagy tanátlával éltesse, 's oktasson.

Sokkal külömb szokás vagyon ez Országban;
Más törvények † vannak a' *Decrétomok*-ban;
Külobb ítéllettel élnek Tanácsokban,
Hogy-fem e' Világi *Parlamentomok*-ban.

Mert itt, az Aranyak böchülleti ninchen;
Nyájas chüflágoknak még csak híre finchen:
Ne véld bár, hogy a' gyöngy itt meg-ékesítsen,
A' vagy a' szép termet haláltól meg-mentsen.

Világ bölcheségét *, itt tudatlanságnak
Tartják; 's Test szépségét, útalatosságnak;
Hívolkodó szókat **, nehéz gonofságnak
Tartnak itt: 's helye nincsen semmi álnokságnak.

Királyok, Chászárok itt nem uraltatnak,
Ha Isten kedvében ők nem találtatnak.
Egy jámbor Köldűsnek Urak fejet hajtnak:
Julius Chászárnak még szállást sem adnak.

Sem pénz, sem hatalom itt nem uralkodik;

Jó

† Isai. 55. 9. * 1. Cor. 3. 19. ** Matt. 12. 36.

Jó nyelv, 's okos elme nem prókátorkodik ;
 Bársony-alatt úndok élet, pironkodik ;
 Rongy-alatt szent élet, vígad, 's királykodik.

Vaj-ha én a' Testbe most' vissza mehetnék,
 'S itt-való dolgokról veled beszélhernék !
 Tudom, szíved földtől el-idegenednék,
 'S a' Mennyei jókhoz inkább ragaszkodnék.

Én a' tanács azért, hogy a' fetét völgyre
 Úgy készülly, és viselly gondor életedre,
 Hogy gyalázatot ne hozz szegény Lelkedre :
 Mert itt tekintet ninc * Nemes termetedre.

Most szerezz, oh Ember, néked barátokat",
 'S ez Ország-ra-való hűv Kalaúzókat :
 Ezekről ne szánnyad a' takarmányokat,
 Hogy veled közöllyék örök hajlékjokat.

Légyen gondod, kérlek, a' két-szer kőn-
 rőfre **,
 Hűttel-, 's Szeretettel-égő szövétnekre :
 Hogy ne találly esni külső fetétfégre †,
 'S a' fog-chikorgató kemény hidegfégre.

M A S O -

* Galat. 2. 6. " Luc. 16. 9. " Prov. 31. 22. † Matt. 8. 12.

M A S O D I K R É S Z E.

A Z I T E L E T R Ő L.

§. I. *Hogy az Utolsó Itéletről-való gondolkodás-
által, Ember a' Gazdaságnak meg-útála-
sára indíttatik.*

Aj mi-ként építnek kinches Tár-házakat,
Sokan, Palotákat, 's nagy Udvár-házakat;
Chak meg-fem gondolván rosz állapotokat!
Mert Halál ezennel " meg-mettrű torkokat.

Fel-hányván prédára fok takarmányokat,
Rájok gerjeszt nagy fok Comédiá-fokat,
Hogy ő-rólok írják Tragédiá-jokat,
'S tudtára Világnak adgyák vakfágokat.

Kinek gyűjték, kérlek, Kaszálo-réteket,
Erdőt, szántó-földet, és szép sík mezőket,
Halászó-vizeket, gyümölchős kerteket,
Ezüst-, 's Arany-termő erős kő-hegyeket?

Roppant Várasokat, kerített Várákat,
Szép nemes lovakat, nagy sereg barmokat,
'S madár-szárnyon-járó jeles Paripákat,
Künyű agarakat, 's vadászó főlymokat?

Részeg

Részeg Szerenchénekúndok okádásán,
Szem-fény-vesztő Világ mérges nyalánsá-
Mit kapdost efféle múlandó hiúságán? (gán,
Nem ládd-e a' horgot hiterő pálczáján?

Mert, bár meg-dúlnád-is *Midást* gazdag-
sággal;

Octavius Chászárt, földi Urasággal;
Vagy *Salamon* Királyt, eszes okossággal:
Eszedbe sem vészéd, 's már vony a' horoggal.

Bátor, Gabonával meg-rakott chüreid,
Fel-szórt búza-maggal nagy gazdag szérűid,
Gyümölcsel meg-terhelt szép szellős kerseiteid
Légyenek-is, és fő Borral tölt pinczéid;

A' vagy bár Juhokat, 's nagy széles aklokat,
Esztrengádból téjjel tellyes sajtarokat,
Túdos vaj-kőpüllő fő Pakulárokat
Szerzettél légyen-is, 's sok jeles Tulkokat:

Jaj 's mit használnék vélek, ha Istent né féled?
Poklodat ezekkel inkább csak gerjeszted.
El nem vészik rólad mert ezek sok vécked,
'S Itélő-szék-előtt meg nem mentnek réged.

Haragos Bíradat meg nem engesztelik,

Sem

Sem a' Pokol tűzét meg nem enyhíthetik:

Kén-köves füst-bűzzel a'te torkod telik,

'S csak te-reád fogok az Hóhérok fénik.

• Erős szám-adásra midőn vitettetünk,

Mit használ a' fegyver? meztelen megyünk.

Mit használ a' harag? fegyver-nélkül lészünk.

Mit használ a' bíbor? tűzbe† helyheztetünk.

§. 2. *Hogy az Utolsó Ítéletről-való-elmélkedés-
által, a' Bűn ündokságának ismételre
indítottunk.*

OH gond-viseletlen, vakmerő, 's értetlen,
Tanács-nélkül szükös •, Lelkedhez ke-
gyetlen,

Földhöz ragaszkodott Szűv! miért a' végetlen

Kínokra né vígyázsz, 's élsz illy mértékletlen?

Mit vélsz, mikor a' Bűnt mint vizet úgy
iszod†?

Talám azt ítéled, hogy Itélő-bíród

Meg-hólt, 's e' Világot mind örökké bírod,

Quiet antziá-id hogy illy fennyen írod?

Vaj-ha meg-gondolnád rettenetességét

Isten

Isten Törvény-tévő ízekinek, 's Szentiséget
Elmédben forgatván: igaz keménységet:
El-hadná, meg-hidd, test chontod † fű vetse-
get!

Mert sokságú kínok akkor környül-vész-
Régi sok bűneid elődbe* vitetnek, (nek,
Minden téreményid környüled lézzegnek,
Es a' bűnért-való kínok jelen lesznek.

Fejed-fölött, látod haragos Bírádat;
Lábad-alatt, nézed fel-gyullatt Poklodat;
Job-kéz-felől, látod szánó Angyalodat;
Bal-kéz-felől, nézed vádló Hóhéridat.

Most gondold-meg, dolgod akkor miként
léssen?

Mert ezer kérdésre, chak egy szód sem leszé":
Appelláció-nak ott helye nem léssen:
Prókátort a' Bíró akkor bé nem vészen.

Atyafiúságnak ott helye nem léssen:
A' ki mint élt, a' ként *Sententiát* ** vészen.
A' Kapás, Királynál felsőbb helyet vészen:
Mert választás-nélkül ‡ Bíró törvént téssen.

Pokol-béli tűznek kietlen ínségét

Bár

.. Eccli. 7. 40. † Psal. 101. 4. * Psal. 49. 21. " Iob. 9. 3.

** Apocal. 2. 7. ‡ Colofs. 3. 25.

Bár inkább szenvednéd egy ideig, 's férgét,
Hogy-fem-mint Istened haragja mélységét
Fejed-főlött látnád, 's *Sententziád* végét.

Mert, mint a' Tengeri szél-vész † a' hajókat;
A' vagy mint Forgó-szél * az úton-járókat:
Isten haragjának kargya Gonoszokat (kat.
A'ként környül-vélzi, 's meg-rontya chőtyo-

Kinek hogy-ha chak egy tekintetítől-is,
Érczből-chinált erős Egek oszlopi-is "
Rettegnek, 's chak nē ki-dőlnek helyekből-is:
Vallyon 's te hováléss, ki fél árnyéktól-is?

Sőt ott, minden-féle teremtet-állatnak
Nyelve reád .. támad; 's az egész Világnak
Hallattára, nagy sok hamiiskodásodnak
Helyét, és óráját mutatván, vádolnak.

Kikkel gerjesztetted Isten haragjának
Ólchatatlan tűzét, fel-emelt karjának
Büntető ostorát választván magadnak:
Ugyan azok lesznek vádlói orczádnak.

Es mint a' meg-búsult szoptató Medvének,
Midőn éltét félti ‡ kedves kőlykeinek,
Vér-ontásra dühött fogai készülnek,

C

's aja-

† Prov. 1. 27. * Sap. 5. 24. "Iob. 26. 11. "Sap. 5. 21. ‡ Ose. 13. 7.

'S ajaki tajtékkal 's vérrel ferteztetnek ;

A' vagy mint a' harczra indúlt Vitézeknek
Seregi, Zászlón-ként vassal fegyverkednek :
Istenteleneken a'ként igyekeznek *
Bosszúját állani, Szent Teremtőjöknek.

Azért, meg-térésre a' míg időnk vagyon " ,
Istenünk bõz Lelkünk addig folyamodgyon ;
'S kemény zokogással addig meg ne állyon ,
Míglen vétkeinkért irgalmat talállyon.

Mert, kik egyszer pokol kínyára vetternek,
Soha onnét többé vissza nem juthetnek ;
Szent *Luckách* Gazdaga " bizonyfága ennek.
Most ébredgy-fel azért, 's vedd eleit ennek.

Nem léfzē ott haszna köny-húllatásidnak :
Sem helye nem léfzen hozzú siralmidnak ;
Nem léfzen orvosa kemény fájdalmidnak :
Végét ott nem éred „ szomorkodásidnak.

Nyavalyádon-való komorkodásodat ,
Nagy óhajtasodat, 's búskolódásodat ;
Mint a' falra hánnád fővetlen borsódat ,
Chak ollyanná tartya Bíró szándékosodat.

Vagyon-e olly bolond Ember e' Világon,

Ki-

* Ifai. 59. 18. " Gal. 6. 10. " Luc. 16. 26. „ Iudit. 16. 11.

Ki szem-pillantásig-való vígaságon
 Örökkön örökké égő tüzet váltson,
 Es kíványon hálai szénből-chinált ágyon “?

Tudnál-e, oh Ember, olly vakot mutatni,
 A’ ki e’ Világi bolondságban élni,
 Es a’ földi jókkal bolondúl töltözni
 Inkáb igyekeznék, hogy-sem Menybe me’ni?

Örökké Mennyei jóktól távul lenni?
 Örökké Szenteknek ellensége lenni?
 Örökké Mennyeiből szármak-ki-verett le’ni?
 Örökké Istennek haragjában lenni?

§. 3. *Hogy az Utolsó Itéletről-való gondolkodás,
 a’ Világi dolgoknak kívánságától el-
 vonja Embert.*

A’ Kővér Major-ház mit használ† Gazdag-
 nak?

’Stemérdek fok kinchek, kik bőltbã tartatnak,
 Véres veritéke fok szegény Jobbágyinak,
 ’S chalárd fényessége földi Uraságnak?

Sententziát Bíró mikoron ki-mondott,
 Kínozó tűz és láng ellene-támadott,
 Es minden reménység nála meg-hervadt.

C 2

Mic

“ Pál. 139. 11. “ Sap. 2. 2. “ Matt. 25. 41. † Prov. 11. 18. “ Sap. 5

Mit használ, akár-mint Aranyban vígadott?

Midőn a' kietlen Örökké-valóság
Szívedet bé-tölti, 's igaz szomorúság,
Trombita harfogás :, 's Lelki iszonyúság
Ugyan reád rohan, mint *Ætnás* süllyofság:

Egész Világ-előtt bűnben torkig állasz:
Még a' föld-is reád támad a' kinn állasz †:
Meg-változhatlan *Sententziát* hallasz: (lasz?
Vészted-e eszedbe melly nagy szégyent val-

Számtalan hóhérók környüled lézzegnek:
A' hol még a' Jók-is félnek és rettegnek *:
Sok ezer bizonyfág chak téged neveznek,
'S a' futásra minden útat bé-rekesztnek.

Örök Tűzet gödöld-meg, 's a' böl dogfágot;
Örök Fogfágot nézz, 's örök szabadságot;
Örökké-való Kínt, 's örök vígaságot;
Örökkön örökké-való Szomjúfágot “.

S. 4. *Hogy az Utólso Itéletről-valo elmélkedés ,
az igaz Penitentzia-tartásra indította
az Embert.*

OH te rettenetes, el-kerülhetetlen
Jósáfat-völgyének napja ! 's türhetetlen
Isten

8. : Zach. 9. 14. † Sap. 5. 21. * 1. Pet. 4. 18. “ Lu. 16. 16.

Isten-haragjának ideje! szűnetlen

Miért nem furdalod szívemet, 's végetlen?

Oh te serétségnek, 's siralomnak napja *!

Oh bősű-állásnak ^d 's haragnak órája!

Oh nyomorúságnak, 's nyavalyának pontya **!

Oh igen keferű, nagy, 's forgó-szél napja ***!

Mikor ez fel-támad; el-rémül a' Halál,

'S a' Természet, látván hogy holt-is talpra áll;

Kemény Itéletre égből Bíró le-száll †,

'S Bakokat Juhoktól ki-választ, * és számlál.

Jaj nyomorúlt bűnös Világnak fiai!

Hová léztek, mikor a' Tenger habjai ^b,

Földnek, madaraknak, 's vadaknak gyomrai

Ki-vernek, 's nem vésznek többször bé torkai?

Vajha most elménkben forgatnók azokat

A' koporsók-között-zengő Trombitákat ^c,

A' kik Itéletre fel-költik Hóltakat;

Bizony, nem keresnénk ennyi hiúságokat.

Mert ki-mondhatatlan iszonyú félelem,

Rettegés, bú-bánat, és Lelki sérelem

Reánk rohan akkor, 's vádol az értelem;

C 3

'S fő-

* Ezech. 30. 31. ^d Ose. 2. 2. ** Amos. 5. 14. . . Sopho. 1. 15 † Luc. 21. 27. ^a Matt. 25. 32. ^b Apocal. 20. 18. ^c 1. Thessal. 4. 16.

'S fő-ként, ha meg-fagyott bennünk a'Szerelem“.

Valahová veted könyves szemeidet,
Mindenütt előtted látod vétkeidet:
Sohúlt nem láthatod semmi mentőgedet,
Kívül, belől, rajtad érzed ínfégedet.

A' futásra semmi hely akkor nem leszzen,
Sem hegy, sem kö-szikla akadált nem tészzen:
Mert az egész Világ talpig tűzben leszzen:
Még Pokol-is akkor senkit bé nem vészzen.

Hegyek, völgyek téged „el né buríthatnak:
Mert, mint viasztól, „a'ként meg-olvadnak:
Szörnyű ropogással Chillagok le-búlnak †,
És nagy sebességgel Egek-is el-múlnak *.

Tengernek ifzonyú kemény zuhogása,
A' Földnek szüntelen-való indulása,
Napnak, 's Hóldnak véres homályosodása ‡,
Ugyan meg-fonnyasztanak, 's Vadak ordítása.

Oh ti *Caucasus*-nak kemény vad-szelei,
Égi Palotáknak szép lakó-helyei,
Pokol dögleletes kén-köves szelei,

Es

“Matt. 24. 12. “Luc. 23. 30. : Psál. 96. 5. † Matt. 24. 29.

* 2. Pet. 3. 10. “Luc. 21. 26.

Es *Ádám*-tól-való Népeknek elei!

Láttatok-e, kérlek, valaha illy dolgot?
Vagy hallottatok-e illy iszonyúságot?
Mert két ágyas-társnak, egyik .. Meny-or-
szágot;

Másik, vészben kínozó véghetetlen lángot.

A' kedves fiaktól Anyák el-vonyatnak:
Atyák, tűzre; Fiak, menybe .. bocháttatnak
Szolgák, vigaságra; 's Urak, kínszálnak:
Atyafi, 's hűtős-társ, egy-mástól el-válnak.

A' Nuft-, hiúz-, párducz-bőrrel bélet suba
Meg-homálofodik, 's fénylik bojtos Guba:
A' Czinadóf, lánggal; tündöklék otromba
Ször-sák, 's vígan mégyen a' nyugodalomba.

A' kiket e' Világ Bolondoknak vallott,
Es még életre-is méltóknak nem tartott,
Sőt keferűséggel 's kínnal nyomorgatott,
Sententziát † Bíró azokkal mondat ott.

Itélői azok lesznek e' Világnak,
Kik Isten kedvéért drága szép ruháknak,
Szerelmes Atyáknak, 's mindē gazdagfágnak
Szerelmét el-hadták, mint múlandóságnak:

C 4

Akkor

.. Luc. 17. 39. .. Matt. 13. 49. † Matt. 19. 29.

Akkor Őrvendeznek, kik itt böjtöltenek;
 Sírnak pedig, a' kik eszig döföltének;
 Leg-inkább vígadnak, kik többet túrtének;
 'S kik meñél könnyebbé éltek, inkább félnek.

Kik Krisztus tanátsit követték, le-ülnek;
 A' Kereft-vifelők, bátorságban léznek †:
 Kereft ellenfégi, Hóhér kézbe esnek:
 Sok Úr, Király, Cháfszár, feñ-álván reszketnek.

Arvák, és Özvegyek, vigaságra mennek;
 Gazdag dúfok, Őrök tűzre üzettenek: (nek;
 Vízont, sok Pórt, 's koldúft, Pokolra kerget-
 Zászlós-Urak, vígan Menyben helyheztenek.

Ki Apját, ki Annyát, és szerelmes bátyát;
 Ki Nénnjét, ki húgát, 's ki hűtös baráttyát;
 Egyik, Feleségét, 's kénnyen-tartott Fiát;
 Másik, láctya tűzre vettetni Leányát.

Sententziát mihelyt Halásfok ki-mongyák:
 Nagy *Sándort*, mingyaráft a' kínra ragadgyák;
 Őrök tűzre hamis *Prókátort* tászáttják:
 Tizen-ötöd napra többé nem *czitállyák*.

Senkinek ügyeit ott nem hallogattyák;
 Egyik elztendőről másikra nem vonnyák:

Lelki

Lelki-isméretünk, mert, mint könyvek, nyilvának *

Lésznek, 's dolgainkat mindenek láthattyák.

Vészted-e eszedbe, mely nagy szégyét val-
Midőn Világ előtt torkig bűnben állasz? (lasz,
Most egy ember-előtt kiket meg nem vallasz,
Azokért irtózó *Sententziát* hallasz.

Elő-hozzák " ama' rettenetes Könyvet ",
Melyből meg-ítélnek minden álnok szívet,
Búja szemet, száját, 's rágalmazó nyelvet;
'S ki hányák fok-közzül mint általmas fűvet.

Nem lehet olly kichiny, vagy tickon tött
vétek,

Mellyeket semminek most bolondúl véltek,
Hogy ott elő nem jű: 's gyalázatot vésztek,
Egész Világ-előtt, 's kárhozatot értek.

Árvák- 's Özvegyeknek meg-nyomorítói,
Per-parvar-, chalárdtság-, 's új Bűn-találói,
Támadás-, hit-szegés-, hamis-indítói,
Ott meg-gyaláztatnak, 's Isten káromlói.

Meg-kérdik, bár meg-hidd, mint éltél
eszeddel,

C 5

Jószág-

* 1. Cor. 4. §. " Apocal. 20. 12.

Jószággal, .. kincheddel, és szép termeteddel,
Tudományoddal, és jó egészségeddel,
Erőd- 's hatalmaddal, nagy bölcheségeddel?

Ha mit jót miveltél .., még- azt- is meg- hán-
nyák :

Minden igazságnak végét meg- fontollják :

Mert *Jerusalem* lámpáinál vizsgállyák †

Akkor ; 's bé nem vészik, ha heán talállyák :

Mit felelő Birádnak, kérlek az Istenért,
Ki éjjet és napot egyvé téllő tíz pénzért ;
'S Istent- is meg- vered romló tisztetségért :
De chak két lépést- is alig téllő Lelkedért ?

Igy kell- e bőchülnöd véres verítékét,
Es ki- mondhatatlan nagy Kín- szenvedésért,
Harmincz esztendeig- való epeségét
A' J E S U S Krisztusnak, 's Sebei mélységét ?

Kik most tapodgyátok Testamētom vérét *,
'S vizzont feszítitek a' Krisztus szent Testét ;
Bizony, számot adtok minden jó intéfért,
Es a' jóra- való alkalmatosságért.

Menyi fok jó példát láttál életedben,
'S hallottál fűledel Szentek életében !

Jó

Jó gondolatokat érzettél szívedben!
Hogy nem vészéd magad, nyomorúlt, eszedben?

Ott né chak a'tennen fejedről adék számot:
Jobbágyra, 's Chelédre mint viseltél gondot,
Megkérdik; 's Szűkösnek mint adtál tanátsot,
'S fáratt Szarándoknak a' kedves nyugodal-
mot?

Ha Or-gazda vóltál †, 's gonosz példát adtál;
A' vagy álnokfágra ha kit tanítottál;
Békeség-gyűlölő *, vagy ha fondor vóltál;
Párt-útésre, 's vérre ha tanátsot adtál?

A' mikor vétkeztél, mi jót mulattál-el?
'S Fogadásod-mellől hányszor ugrottál-el?
Leg-kissebb dolgod-is meg-látod ezennel,
Itéletre álván szörnyű félelemmel.

Mert világosabbak szemei a' Nápnál " ;
'S hathatóbb befzéde a' két-élű Kardnál ..
Itélő-bírádnak; és az el-lőtt Nyílnál
Meg-változhatatlamb, 's a' Pokol kiányánál.

Te azért, oh Ember, hogy-ha kedves lelked,
Es az üdvösséghez vagyon igaz kedved:

Azt

• Matt. 25. 43. † Isai. 1. 13. * Ps. 119. 7. " Eccli. 23. 28. " Heb. 4. 12.

Azt adom tanácsúl (vedd jó néven) néked,
Éjjel nappal légyen Menyben a'te szíved.

§. 5. *A' meg-Itéltetett Léleknek Intése.*

A' menyit ért Hajdú a'harang-Öntéshez:
Kinek ügye nem volt,annyit ért Törvény-
hez:

Azért nem-is készül az Itélő-székhez:
Mellyért üzettetnek fokban *Lucifer*-hez.

Te azért, hogy szégyent ne vally Bírád-
előtt,
Halgass beszédemre, 's értesd-meg dolgom
mint lőtt:

Mert nincz az ég-alatt olyan Nemes szülőtt,
Ki meg ne rettennyen itt a'Bírák-előtt.

Meg ne chald magadat, kérlek az Istenért:
Mert számot adsz, hidgyed, leg-kissebb dol-
godért,

Hívolkodó-, tréfás-, gyenge-beszédedért t,
'S haszontalanúl tött sok gondolatidért.

Oly dolgot forgatnak, kit még nem-is vél-
tél

Hogy gonosz lőtt volna, 's benne bátran élteél:

Meg-

Meg-kérdik, olly frissen ki kedvéért léptél *?
 'S szintén ott esel-meg, a'hol nem-is féltél "

Mert ha ottan engem chak egy tekintetért,
 S imádságban-való leg-kissebb esetért,
 Egy el-tévelyedett gyarló gondolatért
 Úgy meg-rostálának, 's kevés túnyaságért,
 Hogy helyemet alig tudhatám találni,
 'S chak egy szót sem tudék mentőségül felelni:
 Miként fogt te, bűnben el-merült, kerülni
 Bírád-eleibe, és véle pörölni ..?

Most hánd azért jól meg, mi-ként eddig
 éltél?

Chelédre, 's magadra gondot mint viseltél?
 Szűkös Atyád-fián miként könyörültél,
 'S ha Emberi kedvért bűnbe leledzettél?

Az Isten házában miről elmélkedtél,
 'S haszontalan dolgot miként beszélgettél,
 Egy Mi-Atyánk-alatt hányszor tekintettél
 Hát-megé; 's szemeddel kiket sértegettél ‡?

Chak egy szem-pillantás finchen életedbē,
 Melyről számotnem adt részen-ként lelked-
 ben;

Hogy

* Ifai 3.17. " Prov. 14.12. " 1. Pet. 4.18. ‡ Ifai 3.16.

Hogy merék tabát élni illy fertelmességben?
Holott még a' Jók-is élnek félelemben " ?

Hogy azért Mennyeikbē vígadhas Isteñel:
Világ adományát, mint ganéjt " tapodd-el.
Hogy örökké Menyben élhes békeséggel?
Tisztetség-kívánást, Testet, 's aranyt hadgy-el.

Hogy örök tűz lángját távoztathassad-el:
Gyakor síralmiddal Bűneid töröld-el.
Hogy örök kín-vallást, 's Poklot kerülhesd-el:
Úgy bánnyál Testeddel †, mint ellenfégeddel.

H A R M A D I K R É S Z E.

A' P O K O R O L.

§. 1. *Hogy a' Pokol-béli Kínokról-való gondolko-
dás, a' Bűntől el-rettenti az Embert.*

OH meg-foghatatlan szörnyű balgatagság!
Chudák-főlőtt-való nagy chudálatosság,
El-szenvedhetetlen iszonyú túnyaság,
'S örök tűz érdemlő vakmerő bátorság * !

Imé Hitünk cartya rettenetességét

Pokol

" Job. 9. 28. " 1. Machab. 2. 16. Philip. 3. 8. † Ioan. 12. 25.
Mich. 7. 6. * 1. Thessal. 5. 3.

Pokol kínnyainak, 's bizonyos ínségét;
 Mérges férgeinek dögleletettségét,
 'S kínzó lángjainak véghetetlenfégét:

Még-is olyan bátran, Törvény-nélkül
 élünk,

Mint-ha Isten, 's Pokol nem volna, és végünk!
 A' jövőendő kintól egy chöppöt sem félünk;
 Sőt, mint vizet " iszunk a'Bűnt, melyhez fé-
 rünk,

Hogy-ha most az Isten követét bochátná
 Az Égből, vagy hóltyát földből támasztaná,
 Ki-által Világnak ezt tudtára adná,
 Es titkos tanácsfát ki-nyilatkoztatná;

Hogy, valakik mostan e' Világon élnek,
 Minnyájan Istennek fiaivá léiznek,
 Es a' véghetetlen jókban részesülnek,
 Eggyen-kivül, kic az örök tűzre vetnek:

Oh hatalmas Isten! melly szörnyű félelem
 Elnék minnyájunkra, és lelki gyöttelelem?
 Most pedig száll reánk nagyobb veszedelem:
 'S még-is hajja-hujját " kiáltunk szüntelen.

Mert, mint a'bányákon áfott fővenyeknek
 Sokfága, meg-dúllyá az Arany szemeknek
 Számát:

Számát : meg-haladgya a' ként † vezzendők-
Sokasága , számát üdvözülendőknek. (nek

A' bolond, vakmerő Világnak hiúságát
Ne kövessed azért, Ember, 's nyalánkságát ;
Egy sem-pillantásban Pokol szomjúságát*
Ha meg nem akarod kóstitni, 's rablágát.

Mert talám est végig meg-kéri lelkedet “,
Ki még álmodban-is nem törte elmédet :
Bellyeb *Lucifer*-nél ültetnek tégedet,
*S véghetetlen Jajra szállíttják fejedet.

Nem léssen ott néked chak egy chöp vi-
zed-is,
Hogy chak nyelved végér-hűvő sírhetnéd-is.
Nem léssen, ott szabad chak egy szál hajad-is ;
Nem léssen, kire chak szemed vethetnéd-is.

Balgatag emberek , ímé miként vésztek !
Hová léssen akkor régi reménfégtők ?
Egy kevés hiúságért örök kínra estők,
Égő nyoszolyákat melly nagy árron vésztek !

Midőn szomjúságtok lánggal itattatik ,
Kén-kövel éhségrek midőn kínoztatik .,

Keres-

† Matt. 22. 14. Isai. 24. 13. * Iob. 20. 5. † Luc. 12. 20. Luc.
16. 24. . Isai. 9. 5.

Kerestekben semmi meg nem adattatik,
'S az el-múlt esztendő hátra nem vonyatik.

Ki fog benneteket akkoron biztatni?
Vagy lángban-ülőkön ki kezd siránkozni,
Midőn kegyesség fog Menybe rekeszkedni *.
Es a' kietlenség köztetek forgódni?

Sententzia mihelyt reád ki-mondatik:
Veszett fejed mingyárt Hóhérnak adatik,
Minden téteményed elődbe rakatik ",
'S végheterlen tűzre Lelked ragadtatik.

A' rövid örömért, örök siralomra ";
Kis gyönyörűségért, örök fájdalomra ;
Rövid torkoságért, örök koplalásra
Víznek, bár meg-hidgyed, 's örök égő lángra.

Meg-beszélhetetlen kínra hányattatik
Minden tagod, 's ízről-ízre szaggattatik :

Új kínra vízontag őszve-rakattatik:
Jaj-szó, 's fog-chikorgás környüled hallatik #.

Meg-poshatt kén-köves Test-bűz szaglál-
Epével, 's ürömmel étked trágyáztatik " ; (tatik;
Ördögi látással szemed kínzattatik ;

D

Károm-

* Psa. 93. 15. " Psa. 49. 21. " Matt. 8. 12. # Luc. 13. 28.

" Jerem. 9. 15.

Káromlásra szájad ottan fel-nyittatik.

Bűnnek sokfágával elméd fenekedik ;
Akaratod mingyárt ott meg-keményedik ;
Értelmed, mint Pokol, úgy meg-ferétedik ;
'S tested, mint a' holt-szén, úgy meg-feketedik.

Éles borotvából chinált ágyon hálnod ,
Meg-olvadtott ónat kén-kövel kell innod ;
Ha duskkát tudf innya, ott meg-mutathatod ,
Torkodnak mélységét meg-is próbálhatod.

A' meg-mondhatatlan tűz melegségéből ,
Iszonyú hidegre vetnek írégyfégéből :
'S meg-gondolhatatlan hideg ínségéből ,
Készen vár feredőd fel-forrott kén-köből.

Mit használ " Pokolban a' Királyi-pálcza ;
A' vagy *Dárius*-nak minden Arany-láncza ?
Heródes Lyányának kellemetes táncza " .
Nem nyer ott Országot ; sőt meg-pírúl orcza .
Mit használ te-néked, hogy jó Tánczos vól-
tál ,

Hogy Os-táblát gyakran virrattig jádzottál ,
Tágas serlegeket egy-húzómban ittál † ,
Ha az örök lángra immár tafzítottál ?

Hogy hírt-nevet földön, 's örökkéget
nyertél,

Minden dolgaidban vígaságot leltél?

Mit használ már néked, hogy sokáig éltél,

Hogy-ha az örökké-valo tűzbe estél?

Mit használ a' jó nyelv? *Predikátor* vóltál,

'S Predikáló-székből nagy-fenn kiáltottál,

Szép hangos torkoddal fűleket hizlaltál,

'S bölch tudományoddal sok népet tápláltál?

A' vagy, vaj 's mit használ, hogy jó Vitéz
vóltál,

Es számtalan sokszor Pogány-vért ontottál;

Falut, Kastélyt, Várost gyakran fel-prédáltál;

Hogy ha örök tűzre egy pontban szállottál?

Mit használt most velle, hogy Országoc
bírtál;

Chászár, Király, Herczeg, 's Nagyfágos Ur
vóltál";

'S számtalan sok népet harczon le-vágattál,

Ha végetlen tűznek ételül adattál?

D 2

§. 2. Hogy

§. 2. Hogy a' Pokol-belyének , és örökké-valóságának elmélkedése, a' Világi gyönyörűségtől el-vonsza az Embert.

A' Kik e' Világon Országot állatnak ,
A' vagy Nemes Házat , 's Várakat fondál-
Vitruvius szaván 's reguláján járnak: (nak;
Jó-egű 's gyümölcsös lakó-helyt választanak.

Mert a' dögletes *Amsanctus* erdején ,
Vagy *Aetna*-hegyének gőzölgő tetején ,
Aegyptus mocholyás 's sombokos mezején ,
Nem lakott még eddig senki maga-kényyén.

Illy gond-viseeléssel veszendő Várakat
E' Világ fiai éppítnek, 's Házakat :
De a' véghetetlen tűzes barlangokat ,
Mint-ha nem volnának úgy tartyák, 's kíno-
kat †.

Kik most Hattyú-tollal töltött párnán hál-
nak ,
'S gyengén-tartott lábbal földön alig álnak ,
Biborral "burított hintókon fétálnak ,
'S mint a' Sas-keselyűk : földrerickán szálnak :
Vaj-ha meg-gondolnák Pokolnak ínségét,

† Sap. 2. 2. " Luc. 16. 19. : Jerem. 49. 16.

Ün-

Úndok, tűrhetetlen, füstös bűdösségét:
Sok kárhozott Testnek rút fertelmességét,
'S végetlen Jaj-szónak iszonyú nyögését!

Mert, mint a' tońába-rakott heringek-közt
Sónál egyéb nincsen, kit Halál ott rekeszt:
Vagy miként a' Téglás, mikor tüzet gerjeszt
Kemenczébe, lángnál ninc egyéb téglák-
közt:

Kárhoztakra a' ként rohan a' szorongás;
Ott lész en ama' rút éktelen villongás:
Ugyan meg-bolondít a' fok fog-chikorgás",
'S világozság-nélkül-való tűz-pattogás.

† Szél-vész, zápor-első, meny-dörgés, fetét-
Chattagás, ropogás, 's iszonyú hidegfég, (fég,
Kén-kő-bűz, félelem, fekélyes betegség,
Szomjúfág, dög-halál, 's rémítő szegénység:

Isten-ellen lész en számtalan káromlás,
Irégyfég, szidalom, gyalázat, kár-vallás;
Munkás, haszontalan, fok-féle bujdoklás:
Ott semmi szer-tartás: nem lész en, 's udvarlás.

A' Mélységnek ama' feneketlen kúrtyát,
Kinek Menyben tartják végetlenül külchátt;

D 3

Az

" Luc. 13. 28. † Psal. 10. 6. Matt. 22. 13. Eccli. 16. 18. Iob. 27.
20. † Iob. 10. 22. † Apocal. 1. 18.

Az Utolsó napon meg-nyitják, 's kapuját,
Melly fűsttel : meg-állja a' Nap-világ úttyát.

Tisztátalan, búja, fertelmes Testeket,
Annak fenekére hánnyák, 's Irégyeket;
Szörnyű gyalázatba ejtik Kevélyeket:
'S tüzes ősztonókkal furdallyák Resteket.

Frissen-lakók, csak egy chöp vizet sem
vélsnek;

Hamis Törvén-tévők, tüzes szurkot észnek;
Gyűlölt szegénységbe gazdag Dúfok esnek;
'S Haragosok szíven *Aspis*-kígyók † lesznek.

Jaj, a' Meg-áldatott pilíses fejeknek,
'S gyöngyös Iéköfiom fénylő süvegeknek;
Kik dolgokban resten járnak *, 's Isteneknek
Fertelmes kézzel áldozni nem félnek!

Jaj, a' kemény " fene Arany-koronáknak,
A' kik torkon-verve sok szegény Jobbágynak,
Es alattok-való hőldolt Várasoknak
Igasságát rontyák, 's hamissan harczolnak!

Jaj, a' nagy Királyok rágalmozóinak,
A' vagy Fejedelmek fondorkodóinak";
Hatalmasság-alatt kik lenni nem tudnak,

És

.. Apocal. 9.2. † Iob. 20.14. * Ierem. 48.10. " Sap. 6.6.
" Eccl. 10.20.

És, mint a' délezeget-ló, aczél zablát marnak!

Jaj, a' páva-módon-lépő Koszorúknak,
 Orcza-szégyenítő rút szeplős Pártáknak,
 Ifjak-sértegető fel-visszált Hajaknak †,
 Szem-fény-vestő úndok kendőzött Orczáknak!

Jaj, a' most serkedett gyenge bajúszoknak*,
 Gyöngyös bokrétával tündöklő Tollaknak,
 Tisztaág-kísértő, 's les-hányó Chizmáknak,
 Bor-chízfár- " 's kérkedő czifra Katonáknak!

Jaj, a' Szerzet-alól ki-ugrott Ifjaknak,
 'S mint eb, okádásra, " vissza-tért fiaknak;
 Kik kedves igáját " el-törték Uroknak,
 'S örök ellenséggé tötték ő-magoknak!

Ott mindē véreknek szabott kínya léfzē†;
 'S ki mellyik tagjával gyakortább bünt téfzen,
 Súlyosabb büntetést az tagjában vészzen:
 'S Hatalmasok kínya hatalmason léfzen ".

Oh te háládatlan, régen meg-átkozott^b,
 Léthés vize-mellett Sárkány tején hízott,
 Erdő-háton termett, kő-sziklákhöz fajzott
 Emberi szűv: a' Bűn, ládd-emibe hozott?

D 4

Hogy

† Ifai. 3. 17. * Prov. 7. 7. " Ifai. 5. 11. " 2. Pet. 2. 22. " Jerem. 5.
 5. † Rom. 2. 6. : Sap. 6. 7. ^b Genes. 4. 11.

Hogy-ha most elődbe egy ágyat hoznának,
 Melyben feir gyapot lágy párnák volnának,
 'S drága szép virágok fellyül villognának,
 És téged e'képpen azzal unszolnának:

Feküdgyél hanyattá ebben a' szép ágyban,
 'S a' míg Isten Isten léssen, maradj abban;
 Bár élly minden földi kívánt vígafágban;
 Chak tagjaid kötve légyenek, 's rabfágban:

Szemen-szedett búza kenyérével tartlak,
 Választott étkekkel kényeszen hizlallak,
 Es a' Szerem piros borával itatlak,
 Hegedű-'s *Musika*-szóval vígaftallak:

Tudom azt bizonynyal, hogy fel nem vállal-
 E' terhet; 's ha rajtad volna-is, le-ráznád: (nád
 'S még-is úgy élő, mint-ha ingyen sem halla-
 Pokol nyoszolyáit, 's kínnyait tagadnád. (nád

A' kik most egy-mással bűnben társalkod-
 nak,

Kártyát, koczkát sokszor nagy vígan játszo-
 Gonof példájokkal mást bűnre tanítanak, (nak
 És szemérem-nélkül estig trágárkodnak;

A' kik most gyakran azon inchelkednek,
 Miként egyebeket meg-részegittsenek,

'S el-

'S el-szántúndoklágba mint keverhessenek :
Mint egy tővis-lész a őszve-szővettetnek.

Kik most házak-alá nagy göggel ki-ülnek ,
Vagy mint a'hangya-boly sokszor őfve-gyül-
Es meg-szóllják a'kik alól-fellyül jűnek : (nek,
Mint dűhős ebeket égő lánczra fűznek.

Jaj nézzed , Szeretők egy-mást mint chap-
dofsák ,

'S szerelmes barátok szűntelen mardofsák ;
Atyákat 's Anyákat Fiak mint rúgdofsák ,
Fiakat 's Lyányokat Atyák kínoztasák !

Vídám , kőkény-színű , 's chillag-módon-
Botránkozás-tévő , 's szépeket-szélélő , (fénlő,
'S minden szűkség-nélkül szabadon egerlő
Szemedet , ki-rágja a'kén-kőves szellő :

Méreg * 's epe szádat , orrodát bűdőség ,
Fűled átkozódás , 's szíved keserűség ,
Minden-féle tagod sokfágú Ördögség ,
Mint a'víz spongyiát , által-jár , 's eposég.

Víz-kórág , fog-fájás , kőszvény , hideg-
lélés ,

Hagymáf , gyomor-fájás , kólíka , szédülés ,

D s

Farfá-

Farfába, szem-fájás, torok-gyék, chömörlés
Meg-epest, 's fok kínban-valo részefülés.

Te azért, kinek még efze helyén vagyon,
Vigyázz a' te fádra melly-felé hajollyon:
Meg-lásd, hogy Eszakra esni " ne talállyon;
'S a' végetlen örök tűzben ne lángallyon ".

Mert, a' gonofságból ha fel nem serkenünk;
Mint a' zápor-cső, Pokolra űzetünk,
Számptalan kínokra földbe rekesztetünk;
'S mint a' hamu tűztől ugyan meg-tőretünk.

Mint füst a' szél-vétkor, széllyel kergette-
tünk " ;
Es, mint hó Tavasskor, földbe bé-enyészünk;
Vagy, mint apró korpák, a' ként meg-örld-
dünk:

'S örökkön örökké kinlódásban leszünk.

§. 3. *Hogy az Örökké-VALÓ dolgokról-VALÓ gon-
dolkodás, lelki Tőredelmességre indította
az Embert.*

Mit biztat Világi hamis gyönyörűség?
Fejed-fölött áll a' nagy Véghetetlenség!

Mivel

Eccl. 11. 3. " Psal. 67. 2. Sap. 5. 15.

Mivel táplál .., kérlek, a'chalárd reménység?
Majd read rohan a'nagy Véghetetlenség!

Hová mőgya hogy fufs a'mostoha szűkfég?
Jelen vagyon már a'nagy Véghetetlenség!
Valahová fordúlé, mindenütt az ínség;
Rajtad chépel chak a'nagy Véghetetlenség!

Itt jókkal töltődünk? ott tűzben sütődünk:
Fél órár döslődünk? örökké évődünk. (dünk.
Itt most gyönyörködünk? ott lángban égő-
Egy nap gögösködünk? örökké gyötrő-
dünk".

Oh Világ-szerető balgatag Emberek!
Múlando örömet ilyen drágán vésztek;
'S az örökké-való Jóra nem-is néztek?
Azért örök kínban bizony méltán lésztek.

Efféle gaz marhán ki venne kínokat,
'S el-hadná a'Testért a'Lelki dolgokat?
A' vagy földitisztért, az Égben-valókat
Meg-verné, 's keresne égő nyoszolyákat?

Bóldog, ki el-hadta Világ szővertségét †,
Villám-módon-fénlő hamis dichőségét,
Lidérczes fejének tekéltetlenségét,

Égi

Egi jóknak értvén Véghetetlenségét.

A' ki itt meg-veti Világ dichőségét,
Meny-országban várja Fejedelemségét:

A' ki itt keresi Világ díszességét,
El-veszti Mennyeekben minden fényességét.

Ezt forgasd elmédben, 's nem bánt a' Fő-
vényfég:

Nézd a' kínozó tüzet, 's el-fút a' Részegség:
Vigyázz a' kínokra, 's meg-áll az Irégység;
'S nem árthat te-néked a' Véghetetlenség.

Hidd-el, hogy porrá léfű, 's el-hágy a' Ke-
vélyfég;

'S vígan jű reád a' nagy Véghetetlenség.
Egy szem-pillantásban el-vész a' Tisztesség:
De soha el nem hágy a' Véghetetlenség.

Kevés idő-alatt meg-fojt a' Betegség:
Elöl-bátúl áll a' nagy Véghetetlenség.
Majd el-hágy az Arany, 's Testi gyönyörűség:
De reád marad a' nagy Véghetetlenség.

Sok hiúságot, kemény Örökké-valóság;
Bűnt, meg-mérhetetlen Örökké-valóság;
Hamiságot, igaz Örökké-valóság;

'S gyar-

'S gyarló jókat, követ nem várt # iszonyúság.

Oh kemény, büntető Örökké-valóság!

Oh kietlen, tüzes Örökké-valóság!

Oh bűdös, iszonyú Örökké-valóság!

Véghetetlen, örök Örökké-valóság!

§. 4. *Az El-kárhozott Léleknek intése.*

OH tí, kik a' földnek sírjával töltöztök,
'S bitorban bársonyban naponként öltöztök,

Virágos kertekben örömeft szellöztök,

'S egy helyből másikba kényessen költöztök;

Beszédemre, kérlek, hogy figyelmezzetek,

'S Pokol kínnyaira nyílt szemmel nézzetek,

Ha azt akarjátok hogy el ne vessétek,

'S fejetekre tüzet hogy ne gerjesztetek.

Mert, a'kik most külömb-külobb illatokkal,

Mint egy Patika-ház, 's kedves pésmátokkal

Gőzölgötök; nyilván itt bűdös szurokkal

Orrotokat töltik, 's poshatt dög-szagokkal.

Kik most torkotokat chikládoztattyátok,

Szük-

Szükség-nélkül talált érkekkel, 's tarttyátok,
 Tágas ferlegekben nyelvet úsztarttyátok †;
 Bezzeg nagy bolondúl tűzre hizlalttyátok!

Jaj néktek, kik most meg-botránkoztat-
 tyátok

Az egyűgűeket, 's Bűnre tanítttyátok!

Az Igazat a' kik most el-fordítttyátok *,

Jaj minémű kínra a' Lelket adgyátok!

Vaj ki foka égünk itt egy kemenczében,
 Mint meg-tómt skorpiók mérges szeléczébél!
 Kik csak egy meg-gondolt bűnért Ördög-
 kézbe

Estünk, 's kínoztatunk ölthatatlan tűzben!

Jaj átkozott fejünk, melly nagy kínra jöt-
 tünk!

Az igaz ösvényből mert ki-tévelyedtünk "
 Értellem világa nem fénylett elöttünk,
 'S az Igaság Napja nem támassz fel nekünk!

A' szép Arany-időt mely rútul vettettük!
 Ifjúság féngéjét Ördögnek szenteltük,
 Feslet erkölchünknek roflágát követettük,
 'S méltán mi-magunkat e' tűzbe ejtettük!

Átko-

Átkozott az Óra, melyben fogantattunk!

Átkozott az Anya, kitől hordoztattunk!

Átkozott az Emlő, mellyel tápláltattunk!

Átkozott a' Világ, melytől meg-chalattunk!

Jobb volna mi-nekünk hogy semmivé len-
nénk,

A' vagy hogy kővekké egy pontbá rétetnénk,

'S tenger mélységébe örökké vettetnénk,

Hogy-sem örök rúzben vég-nélkül győtrőd-
nénk!

Vaj-ha mi a' földre most vissza-mehetnénk!

Bár emberek-közzé ne-is erefztetnénk,

Bátor minden-féle szégyenbe ejtetnénk,

'S erős kínok-alá minden-nap vettetnénk:

Hamuban, 's szőr-fákban bátor öltöztet-
nénk;

Minden-féle kínra jókedvel sietnénk;

Bátor a' dísznók-közt moslékkal éltetnénk,

Chak hogy Bűneinkért eleget tehetnénk!

Ti azért, kiknek a' *Penitentiára*

Még időtök vagyon, 's a' meg-jobbúlásra*;

Ne vegyétek, kérlek, e' dolgot tréfára,

Hogy ne jüjjetek e' szörnyű kín-vallásra “.

NEGTE.

* Gal. 6, 10. “ Luc. 16, 28.

NEGTEDIK RÉSZ E.
A' BOLDOGSÁGRÓL.

§. I. *Hogy a' Boldogságnak helyéről-való gondolkodás, e' Világi örömtől el-vonja Emberek szívét.*

KI fontolhattya-meg bölch okosságában,
Melly nagy öröm legyen Isté országában;
Kinek minden erő áll szabadságában;
Es, valamit akar, vagy on birtokában?
Ott, mint Élet Ura, székiben ül maga;
"S bé-ről mindeneket vígassággal szava;
Szerelmével köz minden édes java;
Kinek boldogsága nem kissébbül soha.

Bizony, mint-hogy maga örök, véghetet-
Hatalmas, ereje nagy, és győzhetetlen: (len,
Igy Tár-háza-is meg-űresülhetetlen;
Kiből Lakó-helye ki-jelenthetetlen ..

Azért a'Szent Irás bizonnyal hirdeti,
Hogy senki elmével ezt fel nem érheti",
Sem ékes nyelvével ki nem beszélheti,
A' miket készített annak, ki szereti.

Hogy

Hogy-ha e' Világon, chak szám-ki-vetésbē,
 "S bánattal meg-töltött Haláltömlőczében,
 Ennyi fokjót adott Emberek kezében,
 Kik chak nem-is hisznek fokban ő nevében:

Ugy-mint, ezt a' Földet, széles határival;
 Sok szép Terméseket, minden hasznaival;
 A' Folyó-vizeket, kővér Halaival;
 Hogy tartfák magokat azok javaival:

Hát a' hol magának, nagy bölcheségével,
 Örökös helyeket rendelt, s erejével,
 Melyben lakik egyűt chak szerelmesével,
 A' kiket meg-mosott Szent Fia vérével;

Vallyon, s ki mondhattya, michoda hely
 Gazdag éppületi annak mire mehet? (lehet?
 Nagy dichőségéről értelemet ki vehet?
 Sok víg örömiről ki találbat nevet?

Bár chak kívül nézzük az Ég kerékfégét,
 Fényes chillagokkal "ragyagó szépségét:
 Nem gyözzük chudálni annak ékességét,
 "S ki-jelenthetetlen tirkos nemességét:

Hát belől, mint lehet annak állapottya?
 El-fárad az elme mihelyt azt forgattya;

E

Meg-

Meg-némül az ember, és ki nem mondhattya:
Mert gyönyörűségét szívbe nem foghattya.

Beszéli Szent János † Lelki Látásában,
Hogy látott egy Várost Isten Országában,
Melyhez hasonlatost gyönyörű-vóltában
Nem hallott semmi rend, ég-alatt jártában:

Melly ékes Kő-fallal környül-vétettetett,
Es mind drága fényes kőből éppítettett,
Tizen-két kapuja: gyöngyből ki-mettsetett,
S közepin az Isten Széki helyheztetett.

Melynek belső része, fényesebb a' Napnál;
Útjája-környéke, tiszta Aranyból áll;
Tündöklék, és villog, mi-ként a' szép Kristál;
Szerétség és homály soha abba nem száll t.

Az Isten ott maga örök világosság *,
Kinek világánál lát a' tellyes Ország:
Nem uralkodik ott már a' balandóság,
Mert az Élet-fáján terem az orvosság.

Semmi nincsen ott egyéb" hanem csak Ura-
S a' meg-elégítő Isteni gazdagfág: (fág,
Valahová fordulék, mindenűt boldogfág,
Szépség, gyönyörűség, öröm, és vígafág.

Min-

† Apocal. 21. 2. : Apocal. 21. 21. † Apocal. 21. 26. * Apocal. 21.
23. " Apocal. 22. 3.

Mindenütt fénlének a' drága *Gyémántok*,
 Kedvessen villognak a' szép *Ametbystok**,
 Égnek és ragyagnak fényes *Hyacintok*,
 'S chillag-módon fénlő szép veres *Rubintok*.

Egyik fal másikra fényét ki-futtattya,
 A' másik ellenben meg vißfa-chaprattya;
 Egyik a' másiknak szépségét árasztja,
 Es nagy villogással színli, 's chudáltattya.

Mind ennyi fényesség egybe-rorlásából,
 Melly nagy öröm lehet, 's ezek látásából,
 Itélheti Ember ért okosságából,
 És a' természetnek szokott folyásából.

Mert ezek, chak chinált külső fényességek,
 'S az értelem-alá vetterett szépségek:
 Nem olyyak Mennyekben még az örökségek,
 'S a' meg-igértetett Hívek dichőségek!

Gondolly száz-ezernyi-ezer Városokat,
 'S azoknak meg-annyi *Gyémánt* kö-falokat;
 Veld akár-mennyire széles határokat,
 Az égig magassan emeld bár tornyokat:

Gondolly száz-ezernyi gazdag Országokat,
 Vagy számlálly meg-annyi ilyen Világokat:

Óffad, mint akarod bár, Uraóságokat,
'S akár-menyi kinchel töltöd tár-házokat:

Ezeket az élme még mind fel-találja,
Az okos értelem magában foglalja,
A' szív gondolattal forgattya 's vizsgálja:
Azért ezt fölöttébb senki nem chudálja.

De olly foghatatlan annak föli 's allja,
A' mivel az Isten Híveit kínálja;
'S embernek értelmét annyira meg-dúllyá,
Hogy század részét-is ő fel nem találja.

Mert szem azt nem látta, sem fül nem hal-
lotta,

Emberi okosság chak nem-is gondolta,
Soha értelmével senki meg nem fogta,
A' minémű jókból Isten azt alkotta.

Ict álmélkodásra nagy okot találunk,
Sok foházkodásra chak utat chinálunk:
De magyarázatot mí ki nem formálunk;
Mert nincz elégfeges erő arra nálunk:

Mindazáltal, a' mit a' gyarlóság teher,
Az okosság erőt értelemmel vehet,
Es illy nagy titokhoz menyire fel-meher;

Lássuk,

Lássluk, melly nagy öröm, és jó abban lehet.

Minden állatnak ez tulajdon szokása;
Hogy, a' kinek holott vagyon maradása,
Oda siet, hajol gyors futamodása;
Es chak abban lehet chendessen lakása.

Mint láttuk, a' Vizek *, kik földből ki-for-
nak,

Melly nagy sebességgel mind addiglá folynak,
A' míg a' Tengerbe bé nem takarodnak:
Melybe mihelyt jutnak, ott meg-állapodnak.

Sőt magoktól nem chak sohúlt meg nem
álnak:

De a' hol akadályt folytokban találnek,
Nagy sebes torlással mind arra tódúlnak,
Erős gátokat-is el-chapnak, 's szaggatnak.

A' követ-is égre akár-ki mint hánnya:
De, hogy fáját helyét ott nem találhattya,
Azonnal a' földre magát le-bocháttya:
Mert az, a' ki ötret kedvesen nyúgottya.

Oktalan-állatok köz őtt-is láttatik:
Melly, mikor idegen helybe szoríttatik,
Szüntelen fűt, fárad, és meg nem nyughatik,

Míg az ő nyájába bé nem hozattatik.

Az Embernek vége 's czéllya, az Istenben;
Arra teremtetett az első kezdetben:
Es meg nem nyughatik soha egyebekben,
Akár-menyi Ország légyen-is kezében.

Ez a' minden Jóknak tengere, 's mélyfége;
Ez a' végheterlen Életnek bévfége;
Kezdet-nélkül-való lételnek szépfége:
Kiben foglaltatik minnyájunknak vége.

Oh melly öröm lészén, ennek állapotát
Látni a' Főlségnek, színét, 's ábrázattyát;
Kezdet-nélkül-való lételnek állattyát,
Szívünknek bé-töltvén minden indulattyát!

Oh mely öröm lészén, nézni kegyes Atyát,
Ki alkotta minden dolgoknak állattyát,
'S illy bölchen viseli chak egyedül gongyát,
Elménknek meg-kötvén ferény futamattyát!

Mert ő az Életnek ép elevenfége,
Ki-terjedett szépfég belső gyengesége,
Minden kívánt Jóknak kedves édesfége,
Dichős-világosság kezdete, és vége.

Ki-kivül, minden jó melly ki-gondoltatik,
Valami leg-jobnak 's szebnek alíttatik,

'S nagy

'S nagy árra-miatt meg nem böchültethetik,
Hozzá hasonlítva femminek láttatik.

Mert, valamit a' bölch elme ki-gondolhat;
Valamit a' gyors nyelv ő-róla ki-mondhat:
Annyi vagyon hátra, kiket meg nem tudhat,
Mint-ha el sé kezdte volna, chak úgy tarthat.

Az Eget, a' Földi jókkal egybe-venni;
Feneketlen Tengert kalán vízhez tenni;
Jóllehet egy-mástól távúl szoktak esni;
Hasonlóság köztök még-is szokott lenni:

De a' Szent Istenfég feneketlen mélység,
Óróm, gyönyörűség, 's fogyhatatlan bévség;
Kihez nem férkezik idővel a' szűkség,
Sem a' meg-görbesztő, 's dörgölődő vénfég.

Ebben rejtetett-el minden Jónak java";
Véghetetlen ennek, 's mindenható; szava;
A' Lelki Életnek kút-feje, és tava;
Kinek Élő-vize ki nem apad soha.

Ez a' *Proféták*-nak régi suhajtása,
Szent *Patriárkák*-nak hosszú vágyodása †;
Erre nézett minden Szentnek óhajta,
'S szüntelen az égre nagy sok kiáltása.

E 4

Erre

* Coloss. 2.3. † Isai. 45.8.

Erre kívánczik *Dávid* : a' bévfégre,
Mint a' szomjú Szarvas a' folyó kút-főre :
Erre igyekezik a' szép legelésre,
Mint az éhezett Juh a' síros mezőre.

Mert, mint a' hat-szegű kastélyi gyűrűnek
Négy-szegű Gyémánt-tal bé nem tölthetnek :
A' ként házagsági Emberi szíveknek,
Istennél egyébbel bé nem tölthetnek.

§. 2. *Hogy a' Bóldogoknak öröme nagy-vóltáról-
való gondolkodás, annak keresésére in-
dítja az Embert.*

OH te Bóldogságnak dichőséges helye!
'S meg-gondolhatatlan vígaság kút-feje,
A' dichőülteknek édes-séges teje,
Hol leg-inkább fénlik Istennek ereje!

Vaj-ha szépségedet szemlélhettem volna!
Szent *Pál*-ként, mint harminc beszédem úgy
Nyelvem *Tullius*-nál ékeesebbé szólna, (folna;
'S benned-való Jókat inkább meg-fontolna :
De, hogy csak nagy távúl-földön "kö-
szönhetünk ;

'S mint

'S mint szám-ki-vetettek, chak homályban
nézünk;

Véghesterlé kinchről chak úgy elmélkedünk,
A' mint testbe-vetett elmével érkezünk.

Azért, oh te tisztes Isten ábrázattya,
Kiért az Egeket minden-nap forgattya
Teremtőd; chillagit, 's Napját fel-támasztyat,
Véled-e mint légyen Szentek állapattya?

Vaj-ha Bóldog Lélek örömet tudharnád;
Kísérő seregít ha meg-számlálharnád,
Udvar-népe rendit szemeddel láthatnád;
Vagy Jegyese karján * nyugodván találhád!

Mert, ha e' Világi Király, Mátkájának
Jelen-létén minden rendek vígadoznak;
Záflónként szebnél szebb seregek villognak,
'S illy nagy dichőféggel Urak-iski-szálnak:

Mit vélő a' Mennyei Király Országáról;
'S Bóldog lakóinak hűv szolgálattyáról?
Hiszed-e, nem leszen víg beszéd egy-másról,
'S jövevény Tárfoknak szabadulásfáról?

Vígabbá fogadgyák, el-hidgyed, menyek-
Az üdvözült Lelket Szentek seregökbé, (ben

E s

Hogy-

Hogy-fem mint a' KirályHölgyét örömökbé
Bé szokták fogadni Nász-népek, 's kedvökbé.

Sőt olly öröm lészé * chak egy Lélekért-is,
Kit meg nem gondolhat " még a' leg-főbb
szív-is ;

Ki nem magyarázhat a' leg-bőlcheb nyelv-is ;
'S mi fem érthetnők-meg, bátor hallanók-is.

Vaj-ha szemlélhetném annak a' Léleknek
Pompás dichőségét rendelt feregének ,
Meny-ország kapuján a' mellyet bé-vísznek ,
'S Isten Országába vígan helyhezternek ..!

Mert oly vígaságos öröm, 's *Alleluja* "
Útján-ként hallatik . , mellyel vígasztallja
Isten Híveinek szívöket, 's táplállja ;
Mellyet chak az tudhat, a' ki meg-kóstollja.

Oh ki-mondhatatlan örömnék órája ,
Melyben Jegyesének víg orcáját láttya ;
Mézzel-folyó édes beszédét halgattya ;
'S szerelmének tüze szívét által-hattya †!

Ott mingyárt a' fő-fő Urak elő-álnak ,
Királyi Istápot 's Koronákat hoznak ,
Dichőfégből chinált ruhákat mutatnak ,

'S sze.

* Luc. 15. 7. " Isai. 64. 4. " Apocal. 3. 21. " Apocal. 19. 1.
† Tob. 13. 22. † Cant. 2. 14.

'S szelek-szárnyán járó "Uroknak így szólnak:

Ez az erős Vitéz, kit most előtted nézsz,
Nem vígyázott arra, élte hogy harczon vész;
Még azt-is nem tudta mi lehetne a'félsz;
'S kemény útközetre érted mostan-is kés.

Ez a'kellemetes szép gyenge Virág-szál,
Kit *Eden* mezején gyakran harmatoztál,
Ímé most előtted " nagy bátorságban áll;
Kit sem dér,sem ragya nē bántott, vagy halál.

Ez, a' Szüzességnek szép feír zárlóját,
Márttyrom-ságának vérével, 's paísfát,
Fel-ékesítette; 's *Bábylon*-nak tornyát
Földig le-rontotta, 's meg-verte Királyát!

Ez az, a'ki minden földi dichőségen
Győzedelmessé lőtt; 's hamis fényességen
Lábbal járt, 's tapodott mint veszendőségen;
'S Égi Jókat váltott a'múlandó kinchen".

Azért méltó, hogy most meg-koronáztát-
Égi dichőséggel, és fel-öltöztetésék: (sék
Királyság 's hatalom kezébe adásék,
'S véghetetlen Jókban már részesítésék.

Azon

Azonban számtalā Szétek környül-álnak ;
 Angyalok karjai hintók-helyett várnak ;
 Minden-féle népek Udvarhoz járúlnak ,
 'S Vő-félyek Királynét e'ként vígasztalnak :

Oh te rővis-szálon termett piros Rósa ,
 Kit az írégy Dongó noha meg-mardosa ;
 De, mihelyt Jegyesed Vérével meg-mosa ,
 Teremtődnek Húga lével, 's Házas-tárfa .:

Jűj-bé örömébe azért " Királyúknak ;
 Vedd-el Koronáját sok baj-vívásidnak ,
 Örök vígaságát szomorkodásidnak ,
 Czimerit, 's Kúlchait nemes Várasidnak.

Szóllásokat ezek mihelyt el-végezik ,
 Égi dichőségbe Lelket öltöztetik ;
 Korona fejébe Királytól rétetik † ,
 'S Országának Kúlcha kezébe adatik.

A' menyegzős Hintók ottan elő-jűnek ;
 Kik, sem Gyémántok-ból, sem gyöngyből nem
 léfznek :

Gyémánt-nál 's Rubint-nál de szebbé fénlenek,
 Mert Angyali kéztől * azok éppíttetnek.

Kézen- fogva Király maga fel-ülteti ,

An-

.. Genes.3.6. . Cant.5.1. " Matt.25.21. † Sap.5.17. Pro-
 verb 4.9. * Luc.16.22.

Angyalok kezébe gyengén helyhez teti,
Minden vígassággal meg-környékezteti,
'S illyen méltóságos beszéddel illeti:

Engaddi szőlejen nevelt vígasságom †;
Libanus erdején költött szép Galambom *;
Jeriko mezején termett Rósa-szálom ‐,
Kiben nékem bé-tölt kedvem, 's akaratom:

Jűj-bé az én édes Anyámnak ‐ házába,
És az én Szűlémnek víg kamarájába;
Országomnak minden szokott pompájába,
'S részesűlly " mi-ként Én, Atyám jószágába.

Oh meg-foghatatlan-örömű vígasság!
Egy-felől, mellette mégyen a' bóldogság;
Más-felől, az örök végetlen bátorság;
Es ugyan el-fogja dichős-világosság!

Mert egy vígasságból, másikba viterik;
E' Hintóból, amaz Asztalhoz űltetik †,
Melynél Szakáts orcza nem pirofittatik,
Sem a' fel-tört étek meg nem únattatik.

Minden-féle Éttek gyönyörűségével,
Títkon bévelkődő *Manna* : kenyerével
Élter Király, 's Élet-fája gyümölcsével;

'S Szű-

† Cant. 1. 13. * Cant. 4. 8. " Eccli. 2. 4. 18. " Cant. 3. 9. " Apoc. 3. 21. † Luc. 22. 17. : Apocal. 2. 17.

'S Szűzeket-nemző Bort itat vendégével *.

Kiknek bár én Lelkem chak morsalékjába
Részefülterhetnék, szarándokfágában ,
Mint az apró kőlykök Urok falattryában :
Még-is vígadhatna nyomorúságában.

Vaj 's ki mondhatná-meg Szentek éneké-
Örvendetes-vóltát, 's karok zengésének? (nek
Kik, mint száraz nádön szikrákt, szökdéchel-
nek ;

'S hét-szerte a' Napnál szebben tündöklének !

Mert, ha úgy bé-tölté bódlog Sz. Ferencz-
nek“,

Angyal-kéztől-pendült *Citara*-zengésnek “
Rövid édessege, szívét, hogy Egeknek
Javát látni vélné, 's végét ez életnek :

Mi lészzen tehát, sok számtalan Szűzeknek “
Énekét hallani (kit nem énekelnek
Egyebek náloknál, 's nem-is követhetnek,)
'S vígado zengését minden Nemzeteknek “?

Mert nem lészzen annak semmi ellensége
Az Országának, a' vagy faggató ínsége :
Isten látásából főz nagy békesége

NÖ ;

* Zach. 9. 17. † Sap. 3. 7. “ Vitz ejus l. 15. “ Apoc. 14.
3. “ Apocal. 5. 12.

Nő; 's ugyan ki-árad fok gyönyörűsége.

Vagy Angyali karok rendit tekinted-meg,
Vagy a' Váras falát, fénlik mint az üveg:
Mindenűt előtted Gyémánt 's Arany leveg:
'S vígadnak mindenűt; senki nem kesereg.

Ottan leg-kissebb-is, nagyobb Országot bír,
Hogy-sé mint a' kiről vagyó itt nagyobb hír;
Kiket *Móyses* könyve magasztal, és díchír",
És az Igért földnek neve-alatt le-ír.

Oh mely nagy örömbé léfzenek ott a' Szen-
Jó Tanítványokat látván közepettek; (tek,
Es az örök tűzre Eretnek nemzetek
Midőn csnek, kiket ők jora íntettek!

Véled-e, mi léfzen, midőn meg-mutattya
Magát Angyaloknak Királyné-afőnya,
Isten országának szépséges kapuja,
'S válastott Fiaknak díchőféges Anyja?

A' Szét Háromságnak el-rejtett mélységét,
A' Kristus JESU Snak Isten-'s Emberfégét,
Fel-vőtt természetnek bőchülletességét,
Gondold-meg, mi léfzen látni, 's fényességét?

Oh melly örvendetes dolog léfzen, látni

Sok

Sok-féle kínoknak jelével vígadni
 A' Szent *Mártirokat*, 's ügyöket hallani,
 Es győzedelmöket elő-fzámláltatni!

Számtalan kövekkel Sereg-elött fénylik,
 Mint a'nyi *Gyémánt*-tal, 's *Rubint*-ral tündöklük
Márttyrok fengéje Sz. *István*; chillámlük
 Szent *Lőrincz* rostéllyal, 's tüzzel veresellük:

Tulajdon Attyának törével *Borbála*,
 El-metélt emlékekkel vígadoz *Ágota*;
 Gözös-feredővel, 's bárdal *Cecilia*;
 Kemény nyíl-záporral víg nemes *Orfolya*:

Falaris-tól talált kinnal *Pelagia*;
 Keresztel, 's horoggal híres *Eulália*;
 Vesszővel, chigával, 's lánggal *Febrónia*;
 'S a' szám-ki-vetéssel örvendez *Flávia*:

Kerékkal, kötéllel vígad *Eufémia*;
 Égő szövérnekkal, 's bottal *Serápia*;
 Méreggel, rostéllyal, 's vadakkal *Maxima*;
 Fel-forrott olajjal, 's vassal *Eulampia*:

Borotvás kerékkal, 's karddal *Catharina*;
 Tűzcs kemenczével, 's ostorral *Christina*;
 Külömb-külömb-féle kínokkal *Susanna*;
 Lángaló fáklyákkal, 's kereszttel *Firmina*.

Vérek ontásáért, ezek nyugodalmot ;
 Szüzesség-tartásért †, örök nyájasságot ;
 Veszendő Országért, örök birodalmot ;
 A' rövid munkáért, örökös jutalmot :

Kevés szenvedésért, örök vígaságot ;
 Halandó életért, halhatatlanfágot ;
 A' fetét tömlőczért, nagy világosságot
 Vörtek, és végetlen Szabad-Afsonyságot.

Mind ezeket látván a'dichőült Lélek ;
 Hol vagyok? (fel-kiált) 's mely Országban
 Mert nagyobb örömet lenni né ítélek, (élek ?
 Sem földön, sem mennyen, eñél kit szemlélek!

Oh meg-mérhetetlen vígaságnak Attya,
 Ki-meríhetetlen gazdagságnak kúttya,
 Kiben Istenünknek bé-tölt akarattya*,
 Szívem nagy örömöd chak alig álhattya "!

Oh melly igaz vólt az, a'mit én hallottam,
 A' szám-ki-vetésnek helyén hogy bújdoftam!
 Most látom", hogy század részét sem tudhat-

tam
 Ennek az Örömnek, melybe most jutottam!

Oh, én ezer-közzül választott Szépségem ‡,

E Gyöngy-

† Apocal. 14. 4. * Matt. 17. 5. " Cant. 2. 5. " 3. Reg. 10. 6.

" Apocal. 22. 4. Apocal. 21. 3. ‡ Cant. 5. 10.

Gyöngynél és aranynál drágább ékecségem!
 Mit látrál én-bennem, kedves békecségem,
 Hogy illy nagyra vitted az én szegénységem?

Mit adgyak te-néked ennyi javaidért *
 'S kedveskedni mivel tudgyak irgalmadért.
 Leg-alsó szolgáddá, "kérlek, mind ezekért,
 Örök hívségemet vedd-bé szerelmedért.

Oh hálá-adásra méltó kegyelmesség,
 Örök szolgálatra-való érdemesség!
 Lehet-e valaha tölem illy tehetőség,
 Hogy ezekért legyen te-néked elégfég?

Bizony, ha testemet Oltárrá chinálnám,
 Minden tehetőségem fellyül reá raknám,
 Es azt szüntelenül örökké áldoznám:
 Elég szolgálatnak módgyát nem találنام.

Ha én minden vérem egy chöppig ki-mer-
 Szívemet lámpásúl te-elődbe tenném, (ném,
 Es abban olajúl örökké égetném:
 Szerelmed jutalmát meg nem fizethetném.

Azért áldlak Urá, hogy ezt chelekedted.
 Mert, noha semmiből lelkem teremtetted:
 De te személyedre fel-ékesítettted,
 'S azzal szent nevedet ki-híresítettted.

Most

*I Sal. 115. 12. "Luc. 15. 19. " Genesi. 27.

Most pedig, hogy földről mennyekbe emel-
Ennyi drága jókkal meg-ékesítettél; (tél;
És a'te kincheddel nekem meg-jelentél;
'S színed látásával "meg-dichőítettél:

En-is magasztalom "a'te szent nevedet,
Terjesztem mindenűt te tiszteletedet;
A' te véghetetlen nagy Szeretetedet
Hirdetem népeknek, 's velem jó-rétedet.

Hogy, ezeket halván, téged urallyanak,
'S nagy bizodalommal hozzád járúllyanak
Minden-féle népek, 's Királynak vallyanak,
És örök hívféggel néked szolgállyanak.

Amen.

§. 3. A' Meg-dichőült Léleknek intése.

TÍ azért Emberek, kik földön lakoztok,
Es a'szám-ki-vetés helyében bújdosatok;
Régi Uratokról ím jó hírt hallotok:
Sietféggel hozzá, kérlek, járúlljatok.

Kik a'Halál terhes igáját vonnyátok,
'S a'kísértet-alatt sajtoját nyomjátok;
Most az örök élet örömet halljátok:

Jertek, velem-eggyütt jó borát igyátok †.

Valaki nagyra vág, tekints az egekre;
Itt talál, meg-hidd, a' véghetetlen kencre:
De ha ganéjt keres, * szállj-aiá a' földre;
Es mingyárt rá talál az űveg cherépre.

Ah tí, kik a' kincher most szomjúhozzátok,
A' fok drága követ, 's gyöngyöt suhajtyátok:
Ihon itt falokkal "egésszen halljátok.
Azért, jertek hamar, e' Jókat bírjátok.

Oh tí, kik a' testben örömet kerestök,
A' rothadás-között szépséget szemléltök,
A' hol a' férgektől majd meg-emésztettök;
Ihon itt az öröm ", ha illyent szerettök.

Itt vagyon, oh Ember, végetlén Gazdagfág";
Itt rakatott egybe minden-féle Jófág;
Itt vagyon az örök : állandó Uraság,
Kit el nem veszt tőled sem pör, sem álnokfág.

Ez, oh Ember, a' te örökös szép Hazád,
Kit szerzett te-néked mennyei Szent Atyád;
Ez a' Jerusalemb, a' te édes Anyád ‡,
Kite-néked minden gyönyörűséget ad.

E' végre vólt néked a' te alkotásod;

Erre

† Cant. 5.1. * Philip. 3.8. " Apocal. 21.10. " Apocal. 19.6.

" Prov. 8.18. " Psal. 113. ‡ Gal. 4.26.

Erre nézett, fővel az Egre állásod ;
 Es erre tanított Keresztyén vallásod ;
 Erre adott utat földi bújdosásod.

Fordítsd ide azért minden gondolatod :
 Mert itt vagyon néked minden jó Barátod ,
 Kristusban fogadott sok szép rokonságod ;
 Kiknek örömöket majd meg-köszölhatod.

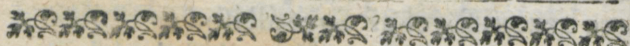
Erre nézz-fel, erre ; hadd-el a' Világot ,
 Melly a' Kárhoztatra és te-alád árkor.
 Ide siesd hamar, ne nézd a' hiúságot ;
 Tapodgy lábad-alá minden álnokságot,

A U T O R.

E Zt a' kichiny munkát, vékony értékében,
 Rendelé *Magyar*-szó folyással *Versék*-ben,
 Ezer hat-száz huszon-kilencz esztendőben,
 Szombat-várasában-való lételeben.

Látván e' Világnak tekéletlenségét,
 'S nagy kívánságának telhetetlenségét :
 Indúla keresni Lelkek üdvösségét,
 'S vezérteni Menybe kedves Nemzettségét.

Mellyet, ugyan azon Várasban zöldellő,
 'S Szent Kereszt Zászlója-alatt vitézkedő
 Nemes Társaságnak, a' mi-ként illendő ,
 Nagy szívvel ajánlya egy Lelki Vitézlő.

A Z SZ. K E R E S Z T N E K FEL-VÉTELÉRE, ÉS

A' KRISTUS KÖVETESÉRE-VALO INTÉS.

A' KRISTUS, Szent Keresztével,
Meg-indúlt szép seregével,
Az Üdvösségnek után.

Mellyet egybe-szerzett 's gyűjtött,
Szerelméhez hajtott 's kötött,
Kín-szenvedése-után.

Ím hangos trombitát fújtat *,
Mindent seregbe szóllítat,
Nevöket fel-íratván:

A' ki a' Földet el-hadgya,
Érte Meny-országát adgya †,
Nagy hircire fogadván.

Ha ki érettem (azt mongya)
Föld örökségét el-hadgya:
Érte száz annyit adok †.

Es az örök dichőségben,

Fénlő

* Ifai. 1. 10. † Matt. 19. 28. † Matt. 19. 29.

Fénlő nemes örökségben,

• Királyi-széket adok.

De ki utánnam kész jüni,

Fel kell a' Keresztet venni

Kinek-kinek magára “.

Es engemet viafkodva,

Fájdalommal, 's gondal rakva,

Követni a' halálra.

Mert, az Eget erőszakkal “,

'S fok-féle fáradtságokkal

Kelletik ostromlani.

Melynek temérdek falai,

Es erős záros ajtai,

Úgy hagynak bé-szállani;

Ki magán győzedelmet vőtt,

Dichéretes nevet szerzőtt”

Az Isten színe-előtt:

Mert az ő dichőségének,

'S nevezetes Seregének

Óltalmazójává lőtt.

Azért, Ura szavát hallya,

Ki magát Hívének vallya;

F 4

Es

Es nyomdokát kövesse.
E' Világ gaz-szemetének,
Fel-rakott süllyos terhének
Rút igáját le-vesse:
Es a' Szent Kereszt fájával,
Eggyütt az Egek Urával,
Meny-országba fiesse:
Ha egyenlő Uraságban,
'S Angyali szép társaságban
Akarja hogy élhesse.
Mert, mind ez úton követték,
Kik őtet végig szerették
Kereszt Zászlója-alatt.
Ez a' derék Ország-úta,
Melly az eger által-múlta,
Es üdvősségre hatott.
Mind-fejenként erre mentek
A' régi fokságú Szentek,
A' Keresztet viselve.
Ezen élet reménsege,
Üdvősségnek nyeresége
Meg vagyon szereztetve.

Ez a' Krisztus "győzedelme:
Mert a' Pokol Fejedelme
Ez-által meg-tőretett.

Ez a' Hívek dichőfége,
Keresztyénség erőfsege,
Magassán fel-téretett.

Ez a' dichőfeges Kereszt,
Melly Meñyekbe minket ereszt #,
Bűneinktől meg-mentvén.

Ebben áll ama' nagy öröm,
Kit a' Pokol-béli kőröm
El-vont vala .: kísértvén.

Mit rettegő hát a' Kereszttől,
Melly a' Pokolra-eséstől
Tégedet meg-szabadít";

Es az örök dichőfégbe
Helyheztet,'s nagy erőfsege
Öltöztet,'s meg-gyámolít?

Azért, hogy-ha élni akaró;
(Én a' tanáts) gazt nem takaró,
Ki Lelked fojtogassa:

Sőt járd a' Szent Kereszt úttját,

'S keresd az Életnek kúttyát,
 Ki Lelked táplálga.ffa.
 Ah, ki nehéz ezt hallani,
 Hogy Keresztre kell hajlani,
 Sokaknak ez életben !
 De nehezb léssen : hallani,
 Ha Pokolra kezd hajtani
 Kristus az Itéletben.
 Akkor a' Kereszt Szolgai,
 Mint feszült Kristus tagjai,
 Szent Fejőkhöz állanak :
 De a' Kereszt üldözői,
 Mint Ördögnek kerítői,
 Örök tűzre szállanak.
 Válasszon most minden ebben",
 Ha akar-e dichőségben
 Kristussal uralkodni ;
 Vagy a' Pokol fenekében,
 Ördögök rút seregében,
 Tetstzik szállást fogadni.
 Most előtte az út arra,
 Vagy jobb-kéz-felé, vagy balra ,

Sza-

Szabad, lovát nyargallya.
 Mennyeekre, szoros út vagyon *;
 Pokolra, ki-térjett nagyon:
 Jársa, mellyet javallya.
 Annak eleje, siralmas;
 Es közép úta, fájdalmas;
 De vége Gyönyörűség:
 Ennek eleje, vígaság;
 Középe, táncz, és uraság;
 De vége Keserűség.

* Matt. 7. 14.

AZ BOLDOGSÁGOS
 SZŰZ MARIAHOZ

Sz. KASIMIRUSNAK

Imádságos Encke.

É L S Ő R E S Z E.

Mongy napon-ként, és órán-ként
 Lelkem díchéreteket
 Mariá-nak Szűz Anyának,
 'S uly vígan Innepeket.

Gon-

Gondolkodgyál, 's álmélkodgyál
Főlségén Affonyodnak;
Mond Bóldognak, és áldotnak,
Mond Istenünk Annyának.
Engesztellyed, és tisztellyed,
Hogy a'büntől meg-mentsen.
E'hez fordúlly, 's arczal borúlly,
Hogy Ördög meg ne ejtsen.
Erre szemlélly, mert e' Személy
Égi gyümölcshőt hozott
Nékünk Menyből, 's szent méhéből
Irgalmáfságot hozott:
Győzedelmit, és védelmit
Nyelvem ennek énekeld:
Ékességét, 's dichőségét
Tellyes erőddel neveld:
Mert átkától, 's rút árkától
A' Pokolnak meg-mentett:
Meny-ország-közt 's e' Világ-közt
Állandó frígyet vetett.
Mongy vég-nélkül víg énekül
Néki szép dichéretet:
Szentfégéről, 's kegyelméről

Tégy víg emlekezetet.

Minden ízem, tagom, 's részem

Szent Szűzet díchérjétek ;

Énekekkel, és Versekkel

Gyakran emlegetétek.

Ninch olly elme, ki értelme

Szent Szűzet fel-érhesse ;

Értekevel, 's bölch nyelvével

Ezt méltán díchérhesse.

Minden vallya, 's magasztallya,

Mint Szüléjét Istennek :

De ne vélye, hogy fel-érje

Senki fölségét ennek :

Mindazáltal, alázattal

Illik hozzája mennünk ;

Sok-irgalmú, 's nagy-hatalmú

Szűz óltalmát keresnünk.

Tudom, senki olly ninnen, ki

Szűzet méltán tisztelné :

De meg-kábúit, 's esze-fordúlt

Kiezt nem énekelné.

Kinek fénlő, 's Ég-érdemlő

Élete meg-áldatott :

Rút Kevélység, 's Eretnekség
 Általa meg-rontatott.

E' Rosával, mint fáklyával,
 Isten Nyája tündöklék:

Életerében, 's beszédében
 Isten Malasztja fénlék.

Eva vétke; 's tiltott érke
 Az Eget bé-zárlotta:

Ez épsege, és hívsége
 Viszontag fel-nyitotta.

Eva törbe, 's ejté bűnbe
 Az Emberi nemzeter:

E' Szűz-által, ki Malasztal
 Tellyes, nyertünk életeret.

Nem szolgállya, 's predikállya
 Senki ezt képtelenül:

Éneklésre, 's díchérésre
 Mert méltó végetlenül.

Ez Szűz adgya (a'mint hadgya
 Fia) hogy szolgálhassam;

Víg orcáját, 's kegyes Fiát
 Színről színre lárhassam.

M A S O D I K R E S Z E.

O H nagy-némű, 's győzedelmű
Affonyok dichősege!

Kit Annyának, 's Affonyának
Vall földnek kereksege.

Nézd kegyeslen, 's szerelmessen
A' te tisztelőidet:

Tedd méltókká, 's állandókká
A' jóban Híveidet.

Jesse ága, 's szép Virága,
Epett szívnek orvosa;

Föld épsége, 's Ég szépsége,
Es Istennek tickosa:

Élet fája, 's vagy Példája
Minden szent erkölchőknek:

Palotája, és formája

Égi kegyességeknek:

Üdvözlefsél, 's díchértessél,

Kitől Ég fel-nyittatott:

A' kic amaz régi Rava sz

Kigyó meg nem chalhatott.

Tekintetes, 's nevezetes

Dávid Király Leánya:

Az választott, ki alkotott
Téged, Egek Afszonya.
Gyémánt-fényű, 's Rósa-színű
Tisztafág Lilioma:
Kivel épül, vígad, 's szépül
Meny-ország birodalma.
Égi jókkal, 's ékes szókkal,
Kérlek, engem nemésíts:
Hogy te kedved-szerént, neved
Dichérhessem, bátoríts.
Leg-elsőben, add szívemben
A'te Szeretetedet:
Hogy terjessze, és gerjessze
Lelkem tiszteletedet.
Nohabénna nyelvem, 's néma,
Ajakim fertelmeselek:
De szentféged, 's dichőséged
En-nálam szerelmeselek.
Órülly, vígadgy, és hálát adgy,
Mint méltó dichéretre:
Mert te hittél, 's így ok lettél
Nékünk az új életre.
Tisztafággal, 's igasfággal

Bévelkedő drága Szűz;
Mint virágra, 's pálma ágra,
Isten rád gyümölcsöt fűz.
A' szagával, 's jószagával
Bóldogúlni akarunk:
Kinek magva, jókkal rakva;
'S nekünk szerelmes Urunk.
Oh szépséges Szűz, és kegyes,
Ki vagy makula-nélkül;
Tégy tisztákká, 's igazakká
Minket-is, 's vétek-nélkül.
Bóldog emlí, 's nagy érdemlő
Melly szoptatál Gyermekeket;
Ki meg-nyitá, 's meg-újítá
Mí-nékünk az Egeket.
Új világgal, és virággal
Altalad föld tündöklék;
Szeretése, 's bűdösége
Régi kőnek el-olizlik.
Gazdag dúfok, most kődúfok,
Mi-ként te meg-mondottad:
'S kik éheztek, most bé-töltek,
A' mint meg-profétáltad.

Meg-fordúlnak, és újúlnak
 Általad rosz szokások :
 Meg-pírúlnak, 's el-burúlnak
 A' fok; hamis Vallások.
 Tanítottál, 's példát adtál
 Világ útálására,
 Délczeg Testnek, 's rosz erkölchnek
 Meg-zabolázására.
 Szemeinket, 's elméinket
 Hogy Menybe igazgassuk ;
 Tagainknak, 's szokásainknak
 Indulajit faggassuk.
 Táplálgattad, 's ápolgattad
 A' mi Üdvözítőknek :
 Szűz méhedben, 's kebeledben
 Hordoztad Életünket.
 Anya lettél, 's szűzen szültél
 Fiar, mí válttságunkra ;
 Dichőségnek, 's fényességnek
 Urát, vígaságunkra :
 Áldott személy, kitől kevély
 Halál meg-rapodtatott ;
 'S bűnös ágnak, Meny-országának

Kapuja meg-nyitvatott.

Aldott légyen, 's velünk tégyen

Jót, ki Annyának hiszünk:

Mert született, ki teremtet

Minket, tőled, szép Szűzünk.

H A R M A D I K R E S Z E.

E Lesztöje, 's ébresztöje

Ki vagy kétes szívünknek;

Légy vesztöje, 's fillyesztöje

A' mi ellenségünknek.

A' mint kértem, imádgj értem,

'S vígy *Abrahám* keblébe:

Hogy ne essem, 's ne vettessem

A' Kárhozat tűzébe.

Im díchérlek, 's azon kérlek,

Hogy meg-gyógyítsd sebemet:

Érdemedből, 's kegyelmedből

Töröld-el fok vétkemet:

Hogy bizony szűz, mint a' szép tűz,

Lehessek, 's mértékletes,

Igaz, élmés, és kegyelmes,

Irgalmas, szemérmes,

Nagy-szerelmű, 's gyors-értelmű

Az Égi tudományban ;

Isten-félő, 's szentül-élő •

Mennyei hagyományban :

Ahítatos, 's álhatatos ,

Szelíd, józan, szerelmes ,

Nagy-tűrhető, jó-tehető ,

Nyájas, kegyes, értelmes.

Igaz-mondó, 's a'romlandó

Világon alázatos ;

Test-gyűlölő, bűn-kerülő ,

'S a'jóban szorgalmatos.

Te őrzőjök, 's segítőjök

Légy a'Keresztyéneknek :

Üdvösséget , 's békeféget

Nyerj az igaz Híveknek.

Oh Egeknek , 's Tengereknek

Tündöklő szép Chillaga !

Ez, mind Hóldnál, 's mind a'Napnál

Fényesebben villoga.

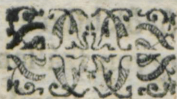
Szent érdemed-, és kegyelmed-

Által, szívem támogasd :

A' mi fáraszt, 's bünt meg-áraszt,

Rólunk azt le-rázogasd.
Ördög kézből, 's örök tűzből
Az Embert meg-mentetted:
Igaz testben, 's természetben
Midőn Istent nemzeted.
Tisztaágban, 's igazságban
Noha Fiat fogadtál:
Ékeiségtől, 's Szüzességtől
De te meg nem fosztattál.
Mert, Szűz vóltál, szűz maradtál
Midőn tőled született:
Azt szoptatván, 's ápolgatván,
A' ki téged teremtet.
Új magzattal, 's áldozattal
Fénlő Isten edényc;
Fiat bírtál, 's meg nem nyíltál;
Szüzességnek szekrénye:
Méltóztassál, szent áldással
Fiadnak ajánlani;
Fejem tűzre, 's örök bűzre
Hogy ne kezgyen szállani.
Lágy szívűvé, 's eggy-ügyűvé
Engemet tégy végetlen:

A' Bűn-ellen, 's Ördög-ellen
Órizz, kérlek, szűnetlen.
Meg ne ejtsem 's szégyenítsem
E' Világnak szerelme:
El-ámíttya, 's meg-vakíttya,
Kit meg-chalhat öröme.
Hogy dőlőfőség, és gyűlölség
Elmém meg ne foghassa;
Pokol mérge, 's úndok férge
Szívemet ne rághassa.
Reménkedgyél, 's törekedgyél
Fiad-előtt éretem:
Hogy tekéntsem rám, 's meg-mentsem
Kintől, kit érdemlettem.
Légy óltalmok, 's diadalnok
Kik űlnek innepedet,
Vig Versekkel 's Énekekkel
Tisztelik szent nevedet.

S I R A L O M,
A Z H A L A N D O -
S Á G R O L.

SZörnyű Halál, ímé hol áll,
Lest hányván életünknek:
Meg-vont íjjal, 's mérges nyíllal
Víja várát Lelkünknek.
Élet 's Ezűst, mi-ként a'fűst
Szél-véskor, el-enyészik:
El kell menned, ninch mit tenned;
Aranyad el nem vészik.
Torkod mihelyt hörög, a'helyt
Végy búlchút e' Világtól:
Rokonfáid, 's szomszédfáid
El-futnak holt ragodtól.
A'járatlan, és szokatlan
Földre egyedül mégy-el:
Ha jót tettél, veled jár-kél;
Chak egy fillyért sem víss-el.
Az ifjúság, és nyájasság
Tőled majd el-maradnak:
Piros orczád meg-hirvad, szád
'S szemeid bé-szakadnak:

Fejed szédül, szíved rémül,
 Ékes nyelved meg-némül:
 Halál szeplő, mint egy gyepő,
 Meg-fojt, 's elméd meg-bénnül.
 Szerelmesid, és kedvesid
 Majd mellőled el-álnak:
 Kik neveltek, és tiszteltek,
 Azok-is meg-útálnak.
 Kit kedveltél, 's hívnék véltél,
 Még csak feléd sem kerül:
 Tested kínban, Szíved búban,
 Mint egy hajó, el-merül.
 Senyvett test-bűz, mint kígyót tűz,
 Ki-hajt mindent Házadból:
 Orr bé-dugva, 's száj bé-fogva
 Vonfának-ki nyofzolyádból.
 Ottan fognak, 's földbe dugnak,
 Hol senki nem serkeget:
 Meñy-ki, meñy-ki, mondván, meñy-ki
 Rút dög, éltél eleget.
 Kik sirással, 's ohajtással
 Ma tégedet kélérnek;
 Jó-lakásra, 's kaczagásra
 Holnap okot keresnek.

'S noha sírva téiznek sírba:
De majd mennek víg torba:
Te ott maradé; 's nem-is álhaté
Keresztül e' dologba.

Vígan várnak, 's rendet álnak
Kígyók békák seregi;
'S mint ama' szép udvari nép,
Úgy fogadnak öregi.
Alig várják, hogy bé-zárják
A' sír-áfók vermedet;
Hogy rághassák 's marczonghassák
Gyengén hizlalt Testedet.

Fiad, Lyányod, 's Házas-társod,
Nem sokáig gyászolnak:
Fél esztendő elégendő,
Azt tartják, siralomnak.
Tested békák, kinched Bírák
Ös-fiak-közt fel-ösztyák:
Isten tartson, 's meg-nyugosson,
Kik talám azt sem mongyák.

Tíz hólnapig, Tested fottig
Porrá 's hamuvá leszzen:
Lábbal rúgják chontod, 's mongyák:
Vaj 's ki vólt ez? 's hol leszzen?

Édes Anyád, fő-kaponyád
Látván, meg sem isméri :
El-temetve vagy, 's felejtve:
Sok, neved sem értheti.
Ninchen olly bölch, 's nemes erkölch,
Ki tudná vég óráját :
Hanem megyünk, mihelyt nekünk
Halál rántya kaszáját.
Mert mind dúson, 's mind köldúson
Egy-aránt uralkodik :
Mind ifjakkal, 's mind aggokkal
Az ő horga rakodik.
Nemes házból, 's hímes ágyból
Majd egy gödörbe tésznek :
Ezt gondold-meg, 's fontold jól meg
Dolgaid mi-ként lésznek.
Mert a' végfők, itt leg-elfők ;
Király 's köldús együtt áll.
Mint a' szél-vész ; a'ként el-vész
Világi Tiszt, 's máfra száll.
Kinek hagyod sok Aranyod,
Kő-várad, 's Tiszteidet ?
Más helyedbe ült Székedbe ;
Senki nem szán tégedet.

Tartományid, 's alkotmányid

Ellenféged el-rontyák :

Tested gyíkok, békák, 's kígyók

Egy-más-között fel-osztyák.

Hol szem-elől el-mégy, belől

Szívek-is el-felejtnek :

Szerelmed, 's kedves hőfid

Ingyen sem emlegetnek.

Ékeséged, 's Nemességed

Egy-kő-alá rekesztik :

'S még-is híván kinchen, tudván

Kapnak sokak, 's terjesztik.

Lopva jű rád a' Halál, 's fád

Alattomban le-vágja :

El nem bújhat, nem-is fúthat ;

Majd Házadat meg-hágja.

Ninch mit tenned, bé kell venned

Az ő mérges pohárát :

Mondhatatlan irgalmatlan,

'S nem félted élet Várát :

Oh te férges, úndok, 's mérges

Test, melly sokat visz vízre !

Vonzas hímes, és sok színes

Hazugsággal vad-mézre !

Ne hidgy néki ; mert, ha féki-
 Alá foghat, meg-rongál :
 Kén-kő bűzre, 's örök tűzre
 Vifzen, addig praktikál.

Né-talám Ma, mint egy szalma-
 Tűz, életed el-múlik.

Ah! ne jádzá! : tégy jót ; nád-szál
 Mert a'kezedben romlik.

Menyin hóltak Ma meg, voltak
 Kik tegnap egészségben ?

'S hány ment tűzre, 's örök bűzre,
 Ki volt jó reménységben ?

Ejjen 's napon azért, talpon,
 Oh én Lelkem, állj készen :

Mert a'Halál chak elő-áll,
 'S bajt kér, és chapást téfszen.

Noha íjjál, 's mérges nyíllal
 Rohan te Eletedre :

De nem léfszen, chak légy készen,
 E' chata szégyenedre.

A'Pénzt ved-meg, hogy lelhesd-meg
 Az igaz Gazdagfágot.

Ne fély semmit : mert száz-ennyit
 Ad lsten, 's bóldogfágot.

Bízzál

Bízzál ebbe, 's fordítsd Menybe

Tellyességgel szívedet:

Meg-gazdagít, és bóldogít,

Bizonnyal hidd, régedet.

E' Siralmot, és sír halmot

Ki elsőben szerzette;

Ki múlását, 's szám-adását

Gyakorta emlegette.

Már meg-bűszört, és földdé lőtt:

Lelke talám kínban-is.

Te is azzá lélszef, 's hozzá

Mégy, talám chak még Ma-is.

A' VÉGHETETLEN ŐRÁKKÉ-
valóságrol.

I Gafság-szerető, te tudós Szám-vető,

Járully-elő téntáddal:

Fizetést nem szánok, chak a' mit kívánok

Jedzegefd-fel pennáddal.

Mitől-fogva Világ áll, Hány-féle Virág

Nevekedett a' földből?

Az Égen hány Chillag éjjel nappal villag?

'S hány gyöngy-szem lett a' kődből?

A' Ten,

A' Tenger, hány chöpből áll? és a' felhőkből
 Vaj' s hány chöpp első esett?
 Hány Angyal kárhozott? 's reánk hány kint
Adam, midőn el-esett? (hozott
 A' Tenger fővenyit, 's annak sok örvényit
 Tedd hamar egy sommába.
 Hány chöpp ártatlan vér most bossú-állást
 Igaz *Ábel*-től-fogva? (kér
 Add mellé Vadait a' földnek, 's barmait,
 Minden szörök szálával;
 Fűveknek magvait, Vizeknek habjait,
 A' tenger halaival;
 Madarak tollait, 's a' Fáknek ágait,
 Azoknak levelével.
 A' Szőlő-szemeket, 's apró követőkéket,
 Földnek minden férgével.
 Vedd-meg, hány Ember holt? 's hajok szála
Adam Atyánktól-fogva? (hány volt,
 Hány szem-pillátás volt, 's földre hány chöpp
 Világ kezdettől-fogva? (víz folyt,
 Ah, vedd-el pennádat, 's szegezd-bé réntádat,
 Mert ezt véghez nem viszed!
 De bár meg-vetnéd-is, 's számba tehetnéd-is

Ezeket : de meg-hidgyed,
 Hogy meg-foghatatlamb, 's meg-számlálha-
 Az Örökké-valóság. © (atlamb
 Örökké-valóság ! Örökké-valóság !
 Oh Örökké-valóság !

Æ T E R N I T A S. Ö R Ö K K E -
 valóság.

Aj, miképpen dobog szívem, 's mint tűz lo-
 Nyelvem fész meg-némíttya ! (bog:
 Elmémet serkenti, Lelkemet rettentí,
 'S tagaim vékonyíttya !
 Mint tenger habzásbá, sok könny-húllatásban
 Szemeim úgy úlzkálnak ;
 'S mind ennyi fájdalmok, 's Lelki agodal-
 Rám chak egy szóból szálnak. (mok
 Oh engem-emészto, 's szívemet epefztő
 Rettenetes kis szótka ;
 Mely végetlő gonofzt mí-reánk hoz és ofzt,
 Ha terjed Lelkünk mochka !
 Mellyemet faggattya, erőmet fogyattya,
 Rettegtet minden napon :
 Chontom hafogattya, velőmet száraztya,
 Szünet-

Szünetlen állat talpon.

ÖRÖKKE-VALÓSAG! Ez az ifzonyútság,

Ez a' meny-dörgő szózat.

Szörnyű villámásnál, 's Égi ropogásnál

Szörnyeb ez a' kis szózat.

ÖRÖKKE-VALÓSAG! Ez a' kemény fogtság

Engem vég-nélkül fáraszt:

Belől viadalmat, kívül agodalmat,

Mint egy Tengert rám áraszt.

A' Chászár fejeket, 's Királyi Nemeket,

Ez szó borotválta-fel:

A' Ször öltözetet, 's Istang övedzetet,

Ez íge találta-fel.

Rekesz Klastromokat, 's szörnyű Barlango-

Meg-töltött szép Ifjakkal: (kat

Sok gyenge Szűzeket, 's Nemes nemzete-

Bé-burított Kápákkal. (ket

ÖRÖKKE-VALÓSAG, ÖRÖKKE-VALÓSAG,

Engem fáraszt 's öldököl!

ÖRÖKKE-VALÓSAG, ÖRÖKKE-VALÓSAG,

Engem kínoz 's őszitököl!

Oh üdőtlen üdő! oh ifzonyú üdő!

Oh vég-nélkül-válo vég!

Oh

Oh Fogyhatalanság! ÖRÖKKE-VALÓSAG!

Tűzed vallyon 's meddig ég?

Száll-alá Pokolba, Ember, gondolatba,

Nem hogy ott meg-fűttestsél:

Hanem hogy a'bűztől, és az örök tűztől

Te meg-menekedhetsél.

Titius Kányáját, *Tantalus* Almáját,

Sisyfus fáratlágát,

Fertelmes Gyíkoknak, és *Aspis*-kígyóknak

Fel-vészem nyájafságát:

A' Varas-békákat, mint édes répákat;

Skorpiókkal, meg-ésem:

Bűrök-lévből chinált, 's kén-kövel meg-

Italodat, bé-vészem. (trágyált

Sárkányból szíjt mérget, 's minden-féle fér-

Nagy jó kedvel meg-rágok: (get,

Fel-forrott kén-köbe, 's ónos főrdőbe

Gyorsasággal bé-hágok.

Am bátor verjenek, 's kerékben törjenek

Szünetlen Világ végig;

Tolvajnak mongyanak, 's chigára vonnya-

Mind a'chillagos édig; (nak

Bár meg-égeslenek, 's rostélyon fűslenek,

Ló-farkon hordozzanak ;
 Falaris ökrében, 's tűzes szekerekben
 Fárattig kínozzanak ;
 Ehféggel öllyenek, 's nyilakkal löjjenek,
 Izról ízre vágjanak ;
 Bár *Aetna* tűzébe, 's *Luciper* kezébe
 Világ végig adgyanak ;
 Bár ezernyi-ezer, sőt meg-annyi ezer
 Esztendeig ott légyek ;
 Chak végét érhessem, és azt reménlhessem
 Hogy az Életre mégyek :
 Ninchenek oly kínok, sem fene Hóhérok,
 A' kiktől meg-ijedgyek :
 Chak hogy legyen végek, 's örökké ne ég-
 Vég-nélkül ne rettegjek. (jek,
 ÖRÖKKE-VALOSAG, ÖRÖKKE-VALOSAG !
 Vig szívem mit emészted ?
 Te a' Pokol tűzét, 's mérges úndok bűzét
 Végetlenül gerjeszted ?
 Jaj! michoda ínség, 's honnét jött keménység
 Az Örökké-valóság ;
 Melynek széli 's hofsa, 's szörnyű sok go-
 Mind Vég-nélkül-valóság ? (nofsa,

Sem órák, sem üdök, sem a'fok esztendök

Ezt el nem fogyathatták.

Már kínunk el-fogyott, 's Hóhérunk el-ha-

Kárhoztak né mondhatták: (gyott,

Ez igaznyúságra, mint egy Királyságra

Még-is fókán sietnek.

A' Pokol bé-iffa őket, 's onnét vissza

Soha ők nem jöhetnek.

Mert mikor végződik, akkoron kezdődik

Az Örök Végetlenség:

Sőt, mind csak kezdődik, soha nem végző-

Ez a' nagy keferűség. (dik

Eredgy Tisztátalan, Parázna 's Fajtalan,

Immár e' Vendégségbe :

Te-is Has-hizlalo, 's szüntelen torméző,

Fuss e' gyönyörűségbe.

Fősvény Ulorások, koczkás Hasártosok,

Éllyetek vigaságban ;

Feslett búja szemek, 's Rágalmazó nyelvek,

Üffatok trágárságban.

Pokolba szállani kunyü: ki-állani

De meg onnét, nem lehet:

Mert az örök tűzből, 's véghetetlen búzból

Senki ki nem emelhet.

Oh szörnyű Halálnál, 's minden nyavalyánál

Nyomorúságosb élet!

Halbatatlan Halál! vaj 's mikoron talál

Reád a' veszett Élet?

Abrahám keblébe, 's *Szente*k seregébe

Kik jutnak, örvendeznek:

A' szép vígafágban, 's kedves nyájafágban,

Vég-nélkül zengedeznek.

Pokolnak torkába, 's *Lucifer* markába

Kik esnek, keseregnek:

A' fok jajgatásban, 's kemény zokogásban

Örökké tekeregnek.

Prometheus Varja azért, bár ne várja

Égiek Vachoráját:

Mert hamis nyelveknek, mint fene Ebek-

Bé nem erecszik száját.

(nek,

Feír Galamboknak, 's szelíd Bárányoknak

Nyájából választatnak,

Kik a Böldogságnak, 's Örök vígafágnak

Afztalához hívatnak.

Midőn vígasztallya Jókat, és hizlallya

Az Örökké-valóság:

Ki-

Ki-rekeltett Népet, vaj 's miképpen tépet
Ehség, 's örök szomjúság!

Égy morlát gyomroknak, chepp vizet tor-
Kérnek a' nyomorúttak: (koknak
De még azt sem hadgyák, hogy nékiek ad-
A' kik meg-bóldogúttak. (gyák,

Hanem az éktelen, szörnyű, és végtelen
Siralomnak Kúlchára,
Kemény jajgatásnak, és köny-húllatásnak
Úzi úndok kútyára.

A' menyit sírhatnak, csak annyit ihatnak.

Oh tiszta Torkosok!

De bár sírásokat, 's köny-húllatásokat

Innák tűzben-lakosok.

Talám még tűrhető, és meg-enyhíthető

Dolognak ez láttatnék,

Ha *Aspis* mérgével, 's Kígyók epéjével

Torkok nem ferteztetnék.

Oh te mérges Serleg! vaj 's michoda Felleg,

A' melyből te származtál?

Oh Ember! vaj 's mit vélsz, a' ki ettől né fél?

Talám köhöz fajzottál?

Mert kívánság-felett mérget adnak, 's felet

Ott senki nem ihatik :
 Egéssben meg-töltsik mértéked, 's nem féltsik
 Hogy Chaplár meg-chalatik.
 Ha pedig len monddod ; nem zálagos torkod,
 Duskát most nem ihatnál :
 Bé-töltsi erővel Gazda meritővel.
 Ah ! kedvesben szomjóznál.
 Chak ez a' Fársláng az, mellyet meg-únand, az
 Leg-nagyobb Hús-rágó-is ;
 Ez a' Korchoma az, melyben falt vakar, az
 Leg-nagyobb Bor-chízfár-is.
 El nem szabad menned ; innod kell és enned :
 Miért főzöttél ily sokat ?
 A' Szállás kapuján, 's Vendégek tábláján
 Láttad-e ime' Szókat ?
 Itt semmi vigaság nincsen : hanem Rablág,
 Es ÖRÖKKE-VALÓSAG.
 ÖRÖKKE-VALÓSAG ! ÖRÖKKE-VALÓSAG !
 Oh ÖRÖKKE-VALÓSAG !

*A' Múlando Világtól-való búlcúzat,
az Eörökké-valóságért.*

Mit használ, kérlek, a' Világ,
Mely most kívül szép mint virág?

Mit cündöklő Arany, 's Ezüst?

Majd el-enyésznek mint a' füst.

A' chillamó Királyi-szék

Mit használ? Mit Pálczás Felség?

A' Pálcza, 's nagy Birodalom,

El-olvad, mint a' hó-halom.

Tested szépsége, 's Rósnál

Pirosab orcád, mit használ?

Halál szépséget le-kaszál;

A' Rósa-színt földbe kapál.

Mit használ fárga szép hajad?

Mit *Klaris*-színű ajakad?

Mit fényes *Krist* alyos szemed?

Majd sirba dúgják holt fejed.

Aranyba járni mit használ?

'S hogy Tested abban talpig áll?

A' Szín-arany chak fárga föld:

A' földet nagyra ne bőchöld.

Mit használ szép Veres, 's puha

Bíbor!

Bibor- bársonnyá szőtt Ruha?
 A' Bíbor színe chiga-vér:
 A' Chiga-vér, fokar nem ér.
 Tekéntsd-meg a' Selyem-ruhát,
 Sugorgó nyűvek fonalát:
 El-hidd, hogy pondrók ganéja.
 Ganéjt chak el kel hánnia.
 Ha jól meg-nézed, michodák
 Kik szíved Istentől vonák?
 Chak Chiga-vér, és sárga Sár,
 Es a' mit fony egy rút Bogár.
 Távozzál-el, te rossz Világ:
 Bolond, a' ki törődbe hág;
 Mert végetlen Jót nem szerezh,
 Hanem csak hiúságot keres.
 Eredgy: élly már magad-szerént:
 Soha szemem rád nem teként.
 Elég, hogy eddig engemet
 Rá vettél, 's rarrád szívemet.
 Közelget már Végetlenség,
 És a' Meny-béli Békeség:
 Istennek már szívem-szerént
 Szolgállok, Jámbor Szolga-ként. Amen.

